

STRATEGIA ROZWOJU

PIONKI, 2016

Spis treści

I.	DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	2
1.	SFERA PRZESTRZENNA	2
1.1	Struktura użytkowania terenu.....	2
1.2.	Zasoby mieszkaniowe	5
1.3.	Układ komunikacyjny	8
1.4.	Komunikacja kolejowa.....	9
1.5.	Własność gruntów i budynków	10
1.6.	Dziedzictwo kulturowe i ochrona zabytków	12
1.7.	Uwarunkowania ochrony środowiska	24
1.8.	Infrastruktura techniczna.....	34
1.9.	Rewitalizacja	40
2.	SFERA GOSPODARCZA.....	44
2.1	Główni pracodawcy.....	47
2.2	Struktura gospodarki miasta i tendencje zmian.....	48
2.3.	Bezrobocie.....	56
3.	SFERA SPOŁECZNA	57
3.1.	Struktura demograficzna i społeczna	57
3.2.	Struktura wieku	60
3.3.	Struktura organizacji pozarządowych	63
3.4.	Stan bezpieczeństwa na terenie miasta.....	67
4.	ANALIZA SWOT	68
II.	PLAN STRATEGICZNY ROZWOJU MIASTA PIONKI.....	70
1.	Wizja i misja miasta.....	70
2.	Cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań.....	71
III.	NAWIĄZANIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH WYŻSZEGO RZĘDU....	81
IV.	FINANSOWANIE STRATEGII	87
V.	WDRAŻANIE I MONITORING	88

I. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

1. SFERA PRZESTRZENNA

1.1 Struktura użytkowania terenu

Analizując strukturę gruntów w Gminie Miasto Pionki można zauważyć, iż dominującą pozycję zajmują lasy i tereny przemysłowe. Największą powierzchnię zajmują lasy, aż 833 ha, co stanowi 45,22% powierzchni miasta. Tereny przemysłowe natomiast rozciągają się na powierzchni 273 ha, czyli blisko 15% powierzchni miasta. Duży obszar zajmują także użytki rolne, 245 ha, czyli 13%. Tereny mieszkalne z kolei stanowią ok. 9% powierzchni miasta. Tereny komunikacyjne zajmują 154 ha, czyli 8,37%.

Tabela 1 Struktura gruntów w Pionkach w 2014 r.

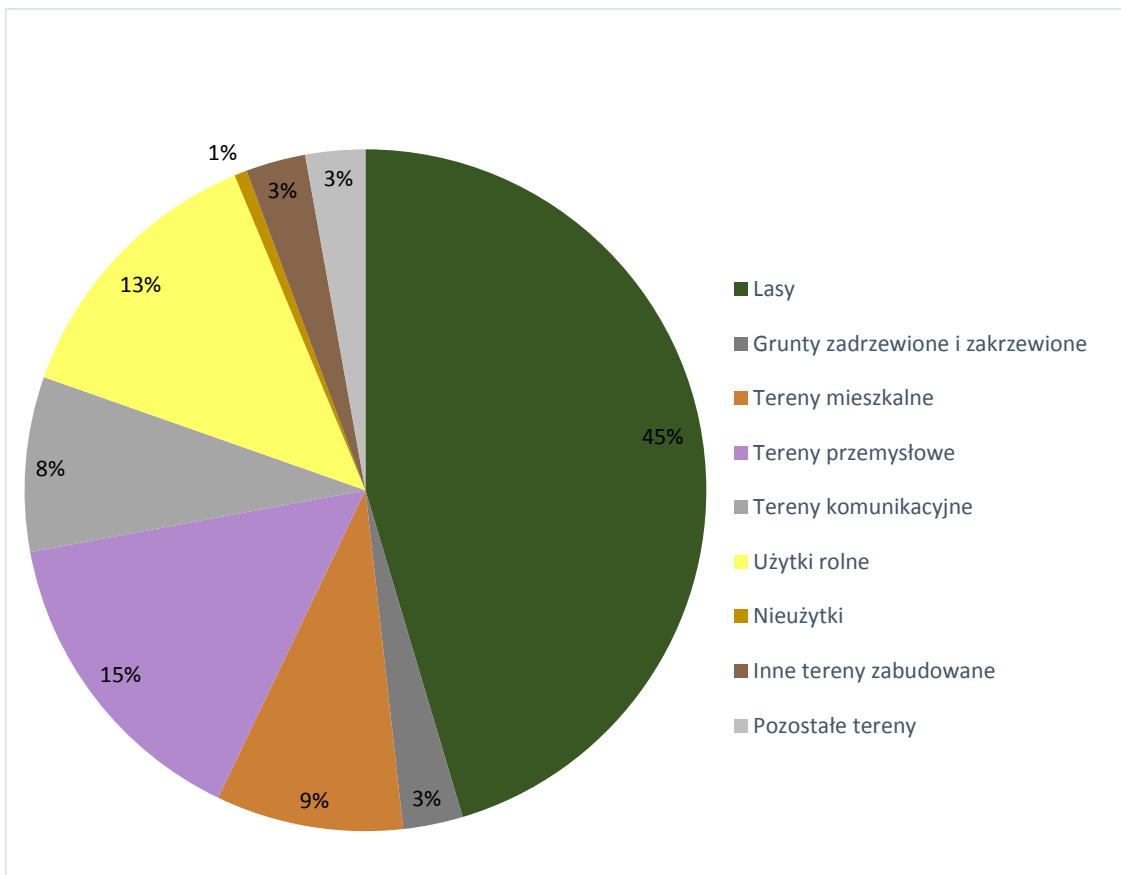
Lp.	Kategoria użytku	Powierzchnia w ha	Udział %	
1.	Użytki rolne	grunty orne	164	8,91%
		sady	3	0,16%
		łąki trwałe	50	2,72%
		pastwiska trwałe	10	0,54%
		grunty rolne zabudowane	13	0,71%
		grunty pod rowami	1	0,05%
2.	Lasy	833	45,22%	
3.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	52	2,83%	
4.	Tereny mieszkalne	165	9,02%	
5.	Tereny przemysłowe	273	14,84%	
6.	Inne tereny zabudowane	54	2,93%	
7.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	5	0,27%	
8.	Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	26	1,41%	
9.	Tereny komunikacyjne	drogi	115	6,25%
		tereny kolejowe	37	2,01%
		inne	2	0,11%
10.	Użytki kopalne	0	0,00%	

11.	Grunty pod wodami	powierzchnie pod wodami płynącymi	19	1,03%
		powierzchnie pod wodami stojącymi	1	0,05%
12.	Użytki ekologiczne		5	0,27%
13.	Nieużytki		11	0,60%
14.	Tereny różne		1	0,05%
Razem			1840	100,00%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

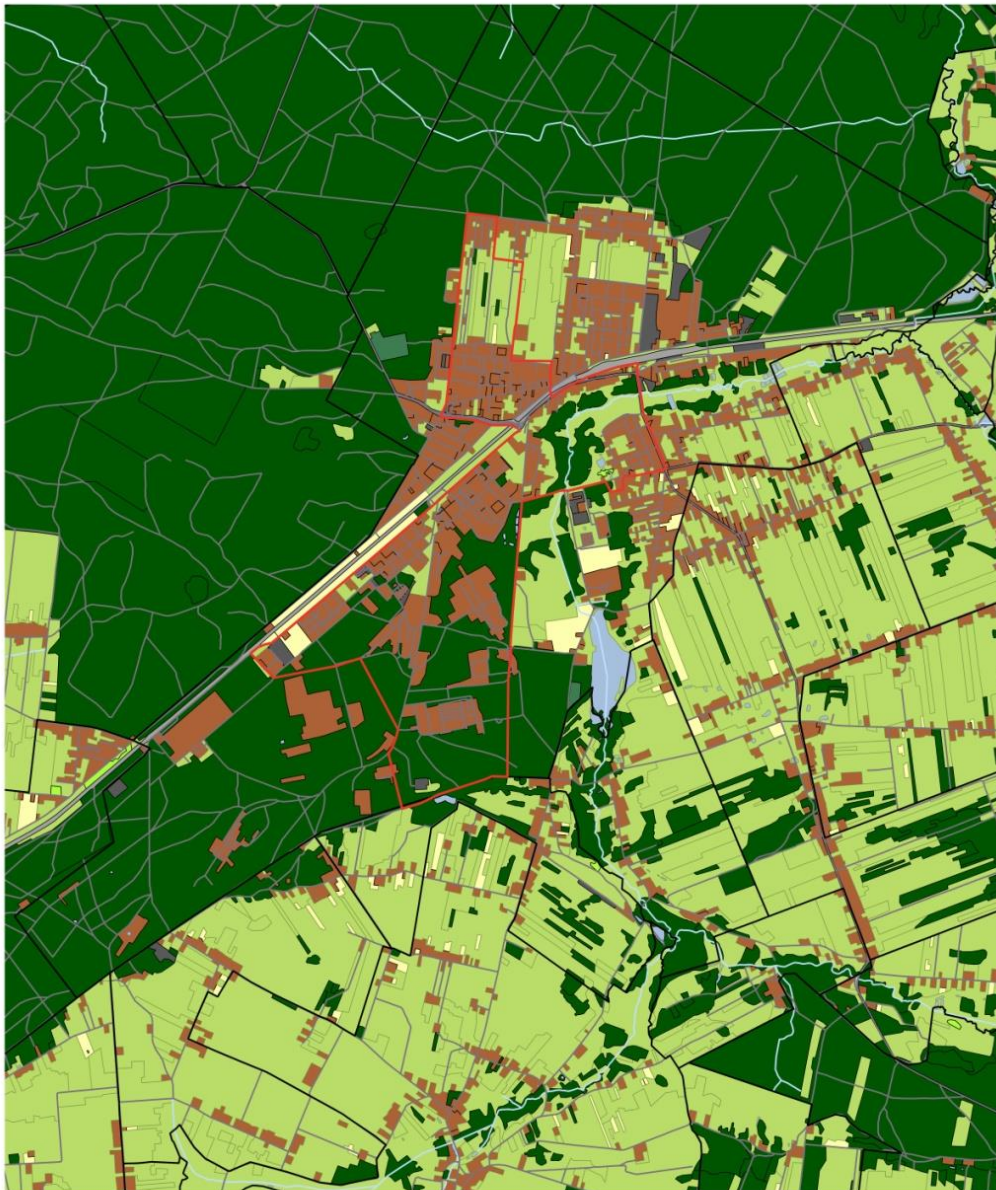
Wykres 1 Struktura gruntów w Pionkach w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Rysunek 1 Użytkowanie terenu w Pionkach

Legenda

— Obszar zdegradowany	— Odcinki rzek lub kanałów	Tereny roślinności trawiastej i upraw trwałych
Obszary wód	Cmentarz	Tereny komunikacyjne
— Sieć drogowa	Trzciny i sitowie	Tereny upraw trwałych
Tereny leśne lub zadrzewione	Tereny roślinności krzewiastej	Obszary wód
Tereny gruntów odsłoniętych	Inne tereny niezabudowane	Tereny zabudowy

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych
Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Radomiu*

1.2. Zasoby mieszkaniowe

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2014 roku łączna liczba mieszkań w Pionkach wynosiła 7153, o łącznie 24412 izbach. Można zauważyć wzrost ogólnej liczby mieszkań, który w ostatnim roku analizowanego okresu wyniósł 2,02% (144jednostki) w porównaniu z rokiem 2009. Również liczba izb oraz powierzchni użytkowej mieszkań zwiększyła się w okresie objętym badaniem, odpowiednio o 1,77% (432 izby) oraz 2,54% (10608 m²). Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań w ostatnim roku badanego okresu wynosiła 417414 m².

Tabela 2 Zasoby mieszkaniowe w Pionkach w latach 2009-2014

Ogółem	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania	7009	7114	7124	7136	7145	7153
Izby	23980	24208	24264	24325	24372	24412
Powierzchnia użytkowa mieszkań	406806	411890	413275	414717	416355	417414

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2014 roku, przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w Pionkach była niższa od średniej dla powiatu (o 23,6 m²), od średniej dla województwa mazowieckiego (o 13,3 m²), a także od średniej dla kraju (o 15 m²). Przekiętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę również jest niższa niż wartości dla powiatu, województwa i kraju. W Pionkach na każdy 1000 mieszkańców przypadają 373 mieszkania, czyli o ponad 78 więcej niż w powiecie, natomiast o ponad 33 mniej niż w województwie oraz o niespełna 10 więcej niż w kraju.

Tabela 3 Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki dla Pionek na tle powiatu, województwa i kraju w roku 2014

Wyszczególnienie	Miasto Pionki	powiat radomski	województwo mazowieckie	Polska
Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania (m ²)	58,4	82,0	71,7	73,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	21,8	24,2	29,1	26,7
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	373,2	294,6	406,2	363,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Analizując dane Głównego Urzędu Statystycznego można zauważyć, że w 2007 r. najwięcej, bo 42,7% mieszkań należało do osób fizycznych, a ponad 40% mieszkań znajdowało się w zasobach spółdzielni mieszkaniowych. Zaobserwować można spadek liczby mieszkań będących własnością gminy, spółdzielni mieszkaniowych oraz zakładów pracy na rzecz wzrostu liczby mieszkań będących własnością osób fizycznych.

Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe według własności w Pionkach w latach 2006-2007

	2006	2007
Zasoby gmin		
Mieszkania ogółem	1149	1043
Izby	3380	3078
Powierzchnia użytkowa mieszkań	53848	49816
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych		
Mieszkania ogółem	3090	2841
Izby	10233	9408
Powierzchnia użytkowa mieszkań	154970	141366
Zasoby zakładów pracy		
Mieszkania ogółem	221	152

Izby	522	316
Powierzchnia użytkowa mieszkań	9852	6262
Zasoby osób fizycznych		
Mieszkania ogółem	2583	3019
Izby	9586	10988
Powierzchnia użytkowa mieszkań	182382	205016
Zasoby pozostałych podmiotów		
Mieszkania ogółem	12	12
Izby	33	33
Powierzchnia użytkowa mieszkań	440	440

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Stopień wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne jest bardzo wysoki. W 2014 r. w Pionkach ponad wszystkie mieszkania wyposażone były w wodociąg. Mieszkania wyposażone w łazienkę stanowiły ponad 98% ogólnej liczby lokali, natomiast dostęp do gazu sieciowego zapewniony był w blisko 89% mieszkań. Blisko 90% lokali posiadało centralne ogrzewanie. Można zauważyć, że ogólna liczba mieszkań wyposażonych w podstawowe media z roku na rok sukcesywnie wzrasta, związane jest to ze zwiększeniem liczby inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej. Świadczy to o podnoszeniu standardu i jakości życia mieszkańców.

Tabela 5 Wyposażenie mieszkań w podstawowe media

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania ogółem	7099	7114	7124	7136	7145	7153
Wodociąg	6957	7000	7010	7022	7033	7041
Ustęp splukiwany	6681	6848	6858	6870	6879	6887
Łazienka	6642	6767	6777	6789	6798	6806
Centralne ogrzewanie	6297	6394	6404	6416	6425	6433
Gaz sieciowy	6582	6339	6345	6354	6361	6365

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

1.3. Układ komunikacyjny

Miasto Pionki położone jest bezpośrednio przy drodze wojewódzkiej nr 737 Radom – Pionki – Kozienice. Pomimo, iż miasto Pionki nie jest usytuowane bezpośrednio przy głównych drogach krajowych, droga nr 737 zapewnia dobre połączenie z nimi, łącząc się z drogami nr 7 i 12. Wymienione drogi łączą miasto z zewnętrznym układem komunikacyjnym o znaczeniu międzynarodowym. Układ dróg przebiegających przez teren miasta zapewnia stosunkowo korzystne powiązania komunikacyjne w obrębie województwa oraz z pozostałymi regionami kraju.

Układ komunikacyjny miasta tworzą:

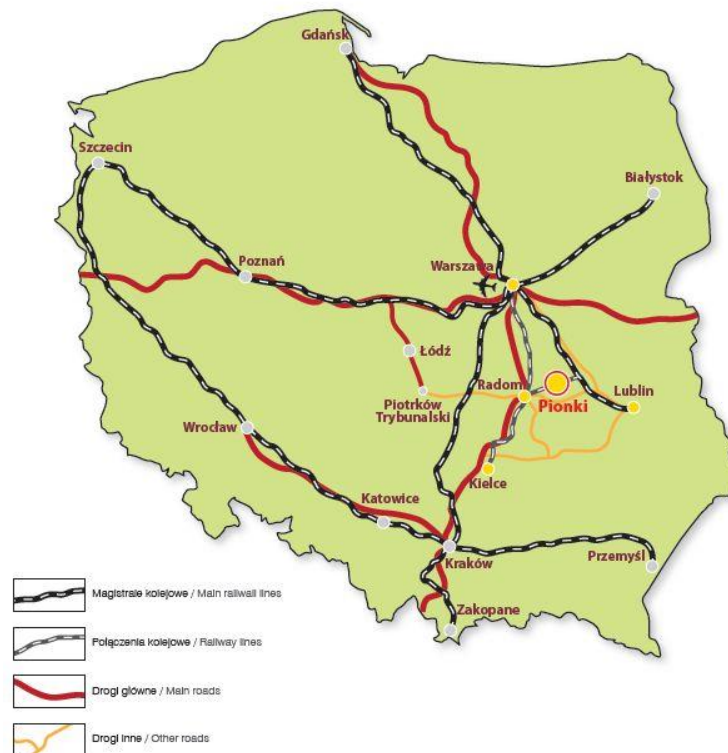
1. Drogi wojewódzkie:
 - nr 787 – Pionki-Zwoleń
 - nr 691 – Pionki-Opactwo
2. Drogi powiatowe :
 - nr 3522W - Pionki - Podgóra
 - nr 3523W - Jedlnia - Sokoły - Pionki

Na terenie miasta przebiega około 48 km dróg miejskich. Oprócz dróg miejskich, na obszarze miasta znajdują się również drogi wojewódzkie o długości 5,5 km utwardzone nawierzchnią bitumiczną oraz drogi powiatowe o długości 6,5 km również utwardzone nawierzchnią bitumiczną.

Stan techniczny dróg zarówno wojewódzkich, powiatowych i gminnych w Pionkach nie należy do najlepszych. Świadczą o tym inicjatywy podejmowane przez samorząd, zmierzające do jego poprawy. W najgorszym stanie są drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe. Stanowią one podstawowe ciągi komunikacyjne miasta o bardzo dużym natężeniu ruchu. Drogi miejskie również wymagają remontów, są one sukcesywnie modernizowane w miarę możliwości finansowych miasta. Sieć drogowa miasta wymaga modernizacji i uzupełnienia.

W Pionkach funkcjonuje komunikacja miejska składająca się obecnie z jednej linii miejskiej ("A"), jednak przebieg trasy, jak i jakość taboru nie zadowala użytkowników.

Wykres 2 Układ komunikacyjny Pionek na tle całego kraju

Źródło: <http://www.inwestycje.pionki.pl/>

1.4. Komunikacja kolejowa

Miasto posiada połączenie kolejowe, pasażerskie i towarowe, z dużymi ośrodkami kolejowymi w Radomiu i Dęblinie. Przez Pionki przebiega linia kolejowa normalnotorowa nr 26, przy której zlokalizowane są dwie stacje pasażerskie Pionki i Pionki Zachodnie oraz bocznica kolejowa. Linia kolejowa przebiegająca przez miasto dzieli je jednak na dwie części. Obie części miasta są powiązane ze sobą:

- dwoma bezkolizyjnymi przejazdami komunikacyjnymi, poprowadzonymi pod torami kolejowymi, łączącymi ulicę Kolejową z ulicą Mickiewicza i dr M. Garszwo z ul. Zwycięstwa;
- strzeżonym przejazdem komunikacyjnym w jednym poziomie z torami kolejowymi, łączącym ulicę Kolejową z ulicą Słoneczną;
- przejściami pieszym pod torami, przy dworcu kolejowym Pionki Zachodnie oraz Aleja Jana Pawła II / ul. Kozienicka
- przejściem pieszym niestrzeżonym w jednym poziomie z torami kolejowymi, łączącym ulicę Radomską z ulicą 15 Stycznia;

1.5. Własność gruntów i budynków

Grunty znajdujące się w granicach administracyjnych miasta Pionki zajmują powierzchnię 1840 ha. Strukturę własnościową gruntów w mieście Pionki, zgodnie z informacjami uzyskanymi ze Starostwa Powiatu Radomskiego, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Stan prawny gruntów w mieście Pionki

Właściciele / władający:	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni
Skarb Państwa - w zarządzie Lasów Państwowych	586	31,85%
Skarb Państwa - w trwałym zarządzie poza Lasami Państwowymi	7	0,38%
Skarb Państwa - grunty nieprzekazane w trwały zarząd	50	2,72%
Skarb Państwa - pozostałe grunty	10	0,54%
Skarb Państwa - w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	18	0,98%
Skarb Państwa - w użytkowaniu wieczystym państw. osób prawnych	59	3,21%
Skarb Państwa - w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	531	28,86%
Skarb Państwa - spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe osoby prawne	2	0,11%
Gmina Miasto Pionki z wyłączeniem gruntów oddanych w trwały zarząd	106	5,76%
Gmina Miasto Pionki pozostałe	23	1,25%
Grunty gmin i ich związków oddane w użytkowanie wieczyste osób fizycznych	23	1,25%
Grunty gmin i ich związków oddane w użytkowanie wieczyste spółdzielni mieszkaniowych	23	1,25%
Grunty gmin i ich związków oddane w użytkowanie wieczyste pozostałych osób	4	0,22%
Grunty osób fizycznych wchodzących w skład gospodarstw rolnych	146	7,93%
Grunty osób fizycznych niewchodzących w skład gospodarstw rolnych	202	10,98%

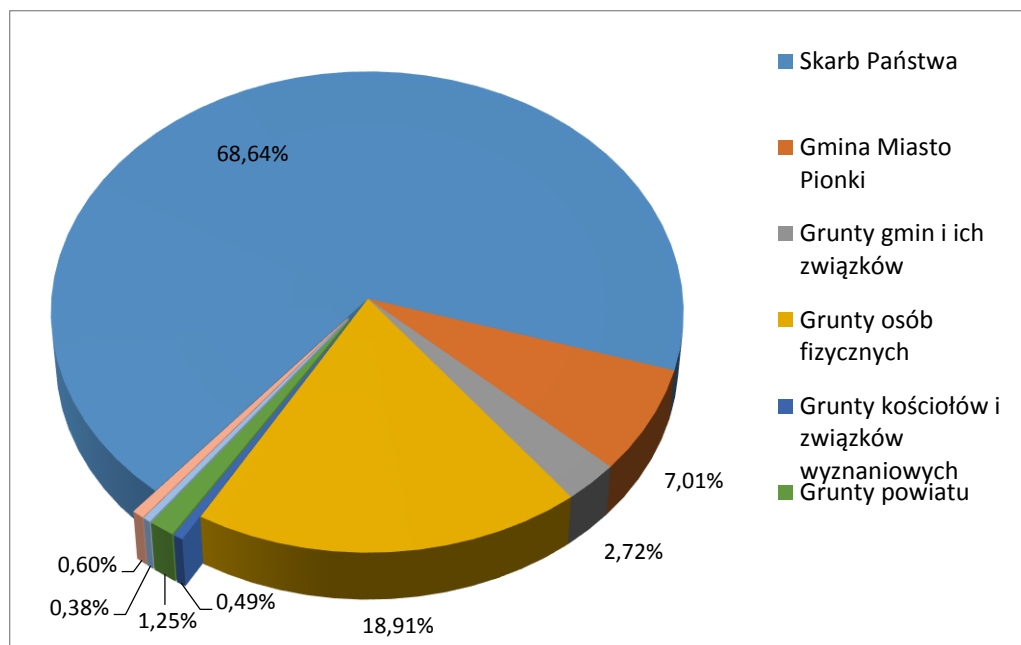

Grunty kościołów i związków wyznaniowych	9	0,49%
Grunty powiatu z wyłączeniem trwałego zarządu	10	0,54%
Grunty powiatu przekazane w trwały zarząd oraz grunty, których właściciele są nieznani	13	0,71%
Grunty województwa z wyłączeniem trwałego zarządu oraz grunty, których właściciele są nieznani	7	0,38%
Grunty spółek prawa handlowego	11	0,60%
SUMA	1840	100,00%

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pionki

Spośród wszystkich gruntów największą część stanowią grunty Skarbu Państwa – 68,84%, czyli 1263 ha, przy czym znaczna ich część jest w użytkowaniu wieczystym Gminy Miasto Pionki. Ponad 31% gruntów znajduje się w zarządzie Lasów Państwowych. Łącznie w użytkowaniu wieczystym znajduje się ponad 33% gruntów, które należą do Skarbu Państwa. Gmina Miasto Pionki jest właścicielem ponad 7% gruntów (129 ha), z tego 126 ha stanowią grunty przekazane w trwały zarząd. Grunty będące w posiadaniu osób fizycznych stanowią blisko 19%. Poniższy wykres przedstawia strukturę własnościową gruntów w Pionkach.

Wykres 3 Struktura gruntów w Pionkach

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Miasta Pionki

1.6. Dziedzictwo kulturowe i ochrona zabytków

Pierwsza wzmianka o ziemiach, na których leżą Pionki pochodzi z 1391 roku. Na terenach nad rzeką Zagożdżonką istniały dwie wioski Zagożdżon i Pionki. Podczas pomiaru gruntów w roku 1843 obie te osady utworzyły jeden organizm wiejski posiadający 24 gospodarstwa, 30 mórg ziemi i dwóch komorników.

Region ukształtował się w okresie międzywojennym. Na rozwój miejscowości kluczowy wpływ miała decyzja rządu Rzeczypospolitej o wybudowaniu na tych terenach Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących, którą oficjalnie otwarto w 1927 r. W tym samym roku zmieniono nazwę miejscowości - z Zagożdżon na Pionki.

Zlokalizowanie nowoczesnej produkcji na południowych obrzeżach Puszczy Kozienickiej, będących terenami słabo zaludnionymi i oddalonymi od głównych traktów komunikacyjnych, spowodowało szybki rozwój regionu. Dynamiczny rozwój, szybki napływ ludności ze wszystkich zakątków kraju przynoszących ze sobą potencjał intelektualny, demograficzny oraz fachową wiedzę spowodował powstanie unikalnego społeczeństwa lokalnego. Na tle przedwojennej Polski wyróżniało się ono wysokimi kwalifikacjami zawodowymi oraz niewątpliwym patriotyzmem.

Zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury, organy gminy zobowiązane są dbać o dobra kultury i podejmować działania ochronne oraz uwzględniać zadania ochronne zabytków, m.in. w budżetach, w prawie miejscowym i przepisach gminnych.

Według Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Radomiu na obszarze miasta Pionki ochronie podlega zabytkowy układ urbanistyczny miasta, w którym wyznaczone są strefy konserwatorskie:

- teren istniejącego Szpitala Rejonowego;
- tzw. Działki za torem;
- tzw. Działki za stawem;
- teren zabudowy jednorodzinnej sprzed 1939 roku;
- teren położony pomiędzy ul. Radomską, Al. Jana Pawła II, Fabryczną, Zakładową, obejmujący częściowo tereny po byłych zakładach ZTS Pronit.

Tabela 7 Zabytki nieruchome w wojewódzkim rejestrze zabytków.

Lp.	Ulica, nr	Obiekt czas powstania Numer wpisu do rejestru	Nr działki
1.	Al. Jana Pawła II 1	Kościół parafialny p.w. św. Barbary 1922-29 Nr. Rej. 372/A z 05.01.1988	1607/2
2.	ul. Spokojna 9	Pałacyk 1930/31 Nr. Rej. 533/A z 23.06.1993	1468/96
3.	Aleja Jana Pawła II 17	Budynek murowany tzw. Stara Poczta Nr .Rej A- 1198	1017/1 1023/1

Źródło: Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Dla Miasta Pionki na lata 2014 –2017

Wykaz obiektów znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, zgodnie z aktualizacją przeprowadzoną w oparciu o gminną ewidencję zabytków miasta Pionki z 2011 r., przedstawia się następująco:

Tabela 8 Zabytki nieruchome w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
1.	Budynek murowany - szpital	ul. 15 stycznia 1	419/2	1937 r.
2.	Budynek drewniany -dawna „Legionówka”	ul. 15 stycznia 2	443/1	1936 r.
3.	Budynek murowany - Szkoła Podstawowa nr 1	ul. 15 stycznia 3	498	l. 30-te XX w.
4.	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 1	1468/54	l. 30-te XX w.
5.	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 2	1468/91	ok. 1930 r.
6.	Dom drewniany	ul. Chemiczna 4	1139	1935 r.
7.	Dom drewniany	ul. Chemiczna 20	225	1934 r.
8.	Dom drewniany	ul. Chemiczna 51	190	1930 r.
9.	Kamienica murowana	ul. Filtrowa 2	1032/8	ok. 1935 r.
10.	Studnia głębinowa	ul. Filtrowa	1032/10	l. 20-te XX w.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
11.	Budynek murowany - nastawnia kolejowa	ul. M. Garszwo 2A	1579/59	l. 30-te XX w.
12.	Budynek murowany - nastawnia kolejowa	ul. M. Garszwo 8	1579/61	l. 30-te XX w.
13.	Budynek drewniany	ul. M. Garszwo 89	1802/4, 1802/5	ok. 1925 r.
14.	Budynek murowany - szpital	ul. Harcerska 1	1468/329	Lata 30-te XX w.
15.	Plebania drewniana	Aleja Jana Pawła II 1B	1607/2	ok. 1930 r.
16.	Kostnica murowana	Aleja Jana Pawła II	1607/2	l. 20-te XX w.
17.	Budynek murowany -Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	Aleja Jana Pawła II 7	1037/4	2 ćw. XX w.
18.	Budynek murowany, dawny hotel „Lampart”, obecnie Urząd Miasta	Aleja Jana Pawła II 15	1035/5	1928 r.
19.	Budynek murowany tzw. „stara poczta”	Aleja Jana Pawła II 17	1017/1, 1023/1	l. 20-te XX w.
20.	Kamienica murowana	ul. Jodłowa 1	1468/81	ok. 1930 r.
21.	Dom drewniany	ul. Kolejowa 1	695/1	ok. 1925 r.
22.	Kapliczka	ul. Kolejowa 4	679	Pocz. XX w. ul. Kolejowa 4
23.	Budynek kolejowy, murowany	ul. Kolejowa 6	1579/60	ok. 1925 r.
24.	Kamienica murowana	ul. Kolejowa 24	690	ok. 1930 r.
25.	Dom murowany	ul. Kolejowa 75	736	ok. 1932 r.
26.	Budynek murowany - dawna łaźnia	ul. Korczaka 3	1600/7	1928 r.
27.	Dom drewniany	ul. Kozienicka 12	437	ok. 1935 r.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
28.	Dom drewniany	ul. Legionistów 6	354	1934 r.
29.	Budynek murowany - dawna Kasa Chorych	ul. Legionistów 38	334	l. 20-te XX w.
30.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 1	1468/62	ok. 1930 r.
31.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 2	1468/61	ok. 1930 r.
32.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 3	1468/68	ok. 1930 r.
33.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 4	1468/69	ok. 1930 r.
34.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 5	1468/75	ok. 1930 r.
35.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 6	1468/76	ok. 1930 r.
36.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 7	1468/77	L. 30-te XX w. r.
37.	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 1	1027/1	ok. 1935 r.
38.	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 5	1032/3	ok. 1935 r.
39.	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 7	1020/2	ok. 1935 r.
40.	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 7	1032/4	ok. 1935 r.
41.	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 8	1020/3	ok. 1935 r.
42.	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 10	1020/6	ok. 1935 r.
43.	Dom drewniany	ul. Partyzantów 9	296/9	ok. 1935 r.
44.	Dom drewniany	ul. Pokoju 9	470	ok. 1935 r.
45.	Dom drewniany	ul. Pokoju 18	454	ok. 1935 r.
46.	Studnia głębinowa	ul. Polna	brak	l. 20-te XX w.
47.	Budynek murowany - Miejski Ośrodek Kultury	ul. Radomska 1	1468/4	ok. 1950 r.
48.	Kamienica murowana	ul. Radomska 4	1468/60	ok. 1934-1937
49.	Willa murowana - Biblioteka pedagogiczna	ul. Radomska 7	1468/56	l. 20-te XX w.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
50.	Kamienica murowana	ul. Różana 1	1468/64	ok. 1930 r.
51.	Kamienica murowana	ul. Różana 2	1468/63	ok. 1930 r.
52.	Kamienica murowana	ul. Różana 3	1468/66	ok. 1930 r.
53.	Kamienica murowana	ul. Różana 4	1468/67	ok. 1930 r.
54.	Kamienica murowana	ul. Różana 5	1468/73	ok. 1930 r.
55.	Kamienica murowana	ul. Różana 6	1468/74	ok. 1930 r.
56.	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 36	138/6	L. 30-te XX w
57.	Kamienica murowana	ul. Sosnowa 1	1468/54	l. 30-te XX w.
58.	Kamienica murowana	ul. Sportowa 11	1600/12	ok. 1923 r.
59.	Dom drewniany	ul. Szkolna 2	484	ok. 1930 r.
60.	Dom drewniany	ul. Szkolna 14	478	ok. 1935 r.
61.	Budynek murowany - Straż Pożarna	ul. Zakładowa 3	1468/36	l. 30-te XX w.
62.	Budynek murowany - dawne Kasyno Urzędnicze	ul. Zakładowa 5	1468/38	l. 20-te XX w.
63.	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 6	1468/99	1930 r.
64.	Zespół budynków PWP - Budynek Dyrekcji	ul. Zakładowa 7	1464/107	1925 r.
65.	Zespół budynków PWP - dawna elektrociepłownia	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
66.	Zespół budynków PWP - warsztat mały	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
67.	Zespół budynków PWP - warsztat główny	ul. Zakładowa 7	1464/275	1925 r.
68.	Zespół budynków PWP - wieża ciśnień	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
69.	Zespół budynków PWP - Laboratorium	ul. Zakładowa 7	1464/106	1925 r.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
70.	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 8	1468/98	1930 r.
71.	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 1	1579/167	L. 30-te XX w.
72.	Dworzec kolejowy, murowany	ul. Zwycięstwa 1a	1579/61	l. 20-te XX w.
73.	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 46	516/3	1928 r.
74.	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 62	510	L. 30-tych XX w
75.	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 1	1600/14	ok. 1935 r.
76.	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 3	1030/2	ok. 1935 r.
77.	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 5	1030/3	ok. 1935 r.

Źródło: Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Dla Miasta Pionki na lata 2014 –2017

Gminna ewidencja zabytków nie jest formą prawnej ochrony zabytku, jednak istnieje obowiązek uzgodnienia przez właściwy organ architektoniczno-budowlany z organem konserwatorskim decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy. W gminnej ewidencji zabytków miasta Pionki ujętych jest 81 obiektów. Ich zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9 Wykaz zabytków w gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
1.	Układ urbanistyczny	Pionki	-	1920-1930
2.	Budynek murowany – szpital	ul. 15 stycznia 1	419/2	1937 r.
3.	Budynek drewniany - dawna „Legionówka”	ul. 15 stycznia 2	443/1	1936 r.
4.	Budynek murowany - Szkoła Podstawowa nr 1	ul. 15 stycznia 3	498	l. 30-te XX w.
5.	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 1	1468/54	l. 30-te XX w.
6.	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 2	1468/91	ok. 1930 r.
7.	Dom drewniany	ul. Chemiczna 4	1139	1935 r.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
8.	Dom drewniany	ul. Chemiczna 20	225	1934 r.
9.	Dom drewniany	ul. Chemiczna 51	190	1930 r.
10.	Kamienica murowana	ul. Filtrowa 2	1032/8	ok. 1935 r.
11.	Studnia głębinowa	ul. Filtrowa	1032/10	l. 20-te XX w.
12.	Budynek murowany– nastawnia kolejowa	ul. M. Garszwo 2A	1579/59	l. 30-te XX w.
13.	Budynek murowany– nastawnia kolejowa	ul. M. Garszwo 8	1579/61	l. 30-te XX w.
14.	Budynek drewniany	ul. M. Garszwo 89	1802/4, 1802/5	ok. 1925 r.
15.	Budynek murowany- szpital	ul. Harcerska 1	1468/329	l. 30-te XX w.
16.	Kościół murowany p.w. św. Barbary	al. Jana Pawła II 1	1607/2	1922-1929
17.	Plebania drewniana	al. Jana Pawła II 1B	1607/2	ok. 1930 r.
18.	Kostnica murowana	al. Jana Pawła II	1607/2	l. 20-te XX w.
19.	Budynek murowany-Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	al. Jana Pawła II 7	1037/4	2 ćw. XX w.
20.	Budynek murowany, dawny hotel „Lampart”, obecnie Urząd Miasta	al. Jana Pawła II 15	1035/5	1928 r.
21.	Budynek murowany tzw. „stara poczta”	al. Jana Pawła II 17	1017/1, 1023/1	l. 20-te XX w.
22.	Kamienica murowana	ul. Jodłowa 1	1468/81	ok. 1930 r.
23.	Dom drewniany	ul. Kolejowa 1	695/1	ok. 1925 r.
24.	Kapliczka	ul. Kolejowa 4	679	pocz. XX w. ul. Kolejowa 4
25.	Budynek kolejowy, murowany	ul. Kolejowa 6	1579/60	ok. 1925 r.
26.	Kamienica murowana	ul. Kolejowa 24	690	ok. 1930 r.
27.	Dom murowany	ul. Kolejowa 75	736	ok. 1932 r.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
28.	Budynek murowany - dawna łaźnia	ul. Korczaka 3	1600/7	1928 r.
29.	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej, tzw. „Nowy”	ul. Kozienicka	1, 1823/1	1945 r.
30.	Dom drewniany	ul. Legionistów 6	354	1934 r.
31.	Budynek murowany - dawna Kasa Chorych	ul. Legionistów 38	334	l. 20-te XX w.
32.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 1	1468/62	ok. 1930 r.
33.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 2	1468/61	ok. 1930 r.
34.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 3	1468/68	ok. 1930 r.
35.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 4	1468/69	ok. 1930 r.
36.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 5	1468/75	ok. 1930 r.
37.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 6	1468/76	ok. 1930 r.
38.	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 7	1468/77	l. 30-te XX w. r.
39.	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 1	1027/1	ok. 1935 r.
40.	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 5	1032/3	ok. 1935 r.
41.	Dom murowany – Hufiec ZHP	ul. E. Orzeszkowej 6	1020/2	ok. 1935 r.
42.	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 7	1032/4	ok. 1935 r.
43.	Dom murowany – Miejska Biblioteka Publiczna	ul. E. Orzeszkowej 8	1020/3	ok. 1935 r.
44.	Dom murowany – Dom Harcerza	ul. E. Orzeszkowej 10	1020/6	ok. 1935 r.
45.	Dom drewniany	ul. Partyzantów 9	296/9	ok. 1935 r.
46.	Dom drewniany	ul. Pokoju 9	470	ok. 1935 r.
47.	Dom drewniany	ul. Pokoju 18	454	ok. 1935 r.
48.	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej, tzw. „Stary”	ul. Polna	1576	1927 r.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
49.	Studnia głębinowa	ul. Polna	1464/171	l. 20-te XX w.
50.	Budynek murowany - Miejski Ośrodek Kultury	ul. Radomska 1	1468/4	ok. 1950 r.
51.	Kamienica murowana	ul. Radomska 4	1468/60	ok. 1934-1937
52.	Willa murowana - Biblioteka pedagogiczna	ul. Radomska 7	1468/56	l. 20-te XX w.
53.	Kamienica murowana	ul. Różana 1	1468/64	ok. 1930 r.
54.	Kamienica murowana	ul. Różana 2	1468/63	ok. 1930 r.
55.	Kamienica murowana	ul. Różana 3	1468/66	ok. 1930 r.
56.	Kamienica murowana	ul. Różana 4	1468/67	ok. 1930 r.
57.	Kamienica murowana	ul. Różana 5	1468/73	ok. 1930 r.
58.	Kamienica murowana	ul. Różana 6	1468/74	ok. 1930 r.
59.	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 36	138/6	l. 30-te XX w.
60.	Kamienica murowana	ul. Sosnowa 1	1468/54	l. 30-te XX w.
61.	Willa murowana	ul. Spokojna 3	1468/5	l. 20-te XX w.
62.	Kamienica murowana	ul. Sportowa 11	1600/12	ok. 1923 r.
63.	Dom drewniany	ul. Szkolna 2	484	ok. 1930 r.
64.	Dom drewniany	ul. Szkolna 14	478	ok. 1935 r.
65.	Budynek murowany - Straż Pożarna	ul. Zakładowa 3	1468/36	l. 30-te XX w.
66.	Budynek murowany - dawne Kasyno Urzędnicze	ul. Zakładowa 5	1468/38	l. 20-te XX w.
67.	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 6	1468/99	1930 r.
68.	Zespół budynków PWP - Budynek Dyrekcji	ul. Zakładowa 7	1464/107	1925 r.
69.	Zespół budynków PWP - dawna elektrociepłownia	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
70.	Zespół budynków PWP - warsztat mały	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
71.	Zespół budynków PWP -	ul. Zakładowa 7	1464/275	1925 r.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr dz. ewid.	Datowanie
	warsztat główny			
72.	Zespół budynków PWP - wieża ciśnień	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
73.	Zespół budynków PWP - Laboratorium	ul. Zakładowa 7	1464/106	1925 r.
74.	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 8	1468/98	1930 r.
75.	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 1	1579/167	l. 30-te XX w.
76.	Dworzec kolejowy, murowany	ul. Zwycięstwa 1a	1579/61	l. 20-te XX w.
77.	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 46	516/3	1928 r.
78.	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 62	510	l. 30-tych XX w
79.	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 1	1600/14	ok. 1935 r.
80.	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 3	1030/2	ok. 1935 r.
81.	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 5	1030/3	ok. 1935 r.

Źródło: Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Dla Miasta Pionki na lata 2014 –2017

Należy również wskazać miejsca pamięci narodowej, które zostały zaliczone do obiektów chronionych:

- obelisk ku czci ofiar faszyzmu 1939-1945;
- pomnik ku czci poległych pracowników ZTS "Pronit" w latach 1939-1945;
- cmentarz – mogiły żołnierzy Września, partyzantów oraz pomordowanych w latach 1939-1945;
- krzyż w miejscu egzekucji w latach 1940-1944;
- pomnik „Chwała Poległym” 1939-1945.
- W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pionki określono także strefę ochrony ekspozycji krajobrazu kulturowego, tzw. strefę „E”, w której w procesie planowania nowej zabudowy i przekształceń krajobrazu należy wziąć pod uwagę ochronę ekspozycji historycznych elementów krajobrazu kulturowego:
 - a. strefa ochrony ekspozycji miasta
 - b. strefa wewnętrzna ochrony ekspozycji sylwetki centrum miasta

Spis obiektów przewidzianych przez Konserwatora Zabytków do objęcia ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków.

Obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków:

- Budynek dawnej Powiatowej Kasy Chorych,
- Legionówka przy ul 15 Stycznia,
- Dworzec PKP Pionki Główne,
- Cmentarz mogiły żołnierzy września partyzantów oraz pomordowanych w latach 1939-1945 przy ulicy Kozienickiej,
- krzyż w miejscu egzekucji w latach 1940-1944,
- budynek dawnego Kasyna Urzędniczego,

Obiekty objęte szczególną ochroną przez Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków:

- **Dawny Hotel "Lampart", obecnie siedziba Urzędu Miasta, al. Jana Pawła II 15**
Wybudowany w 1927 r. przez Państwową Wytwórnę Prochów i Materiałów Kruszących. Budynek adaptowany był przez Urząd Bezpieczeństwa, Urząd Miejski i Milicję, obecnie mieści się tu wyłącznie Urząd Miejski.

- **Budynek dawnej kasy chorych, ul. Legionistów 38**
Budynek murowany, tynkowany, dwukondygnacyjny, dach łamany polski krytyblachą na rąbek stojący. Elewacja frontowa 9-osiowa, ponad trzemacentralnymi osiami duża facjata zwieńczona wolutowym naczółkiem; w dachu lukarny. W narożach szkarpy. Rynny i rury spustowe z blachy ocynkowanej. Stolarka okienna i drzwiowa nowa z PVC.

- **Budynek Biblioteki Pedagogicznej, ul. Radomska 7**
Dom wybudowany dla Dyrektora Naczelnego, z 1928 r. z obszerną kuchnią, spiżarką, pokojem dla służby, dużym hallem, jadalnią, salonem, gabinetem Dyrektora na parterze oraz sześcioma pokojami i dużą łazienką. Duża willa, murowana, piętrowa, podpiwniczona. Od strony południowo-wschodniej dwa ryzality z trójkątnymi naczółkami

oraz balkonem. Od strony północno-zachodniej portyk z czterema kolumnami i tarasem oraz tympanon z dekoracją ornamentálną na czterech półkolumnach. Dach mansardowy, pokryty blachą z lukarnami. Stolarka okienna i drzwiowa z PVC. Na poddaszu znajdowały się pokoje gošcinne oraz dla słuźby. Otoczenie stanowił ogród francuski, lasek brzoźowy, piwnica-lodownia.

- **Dawne kasyno urzędnicze, obecnie Centrum aktywności Lokalnej, ul. Zakładowa 5**
Budynek murowany, tynkowany, piętrowy, bryła rozczłonkowana z tarasami, balkonami, gzymsami, pilastrami. Ocieplony styropianem. We wnętrzach stolarka wymieniona na nową z PVC.

- **Budynek dworca kolejowego, ul. Zwycięstwa 1A**
Budynek murowany, tynkowany, parterowy. Dach czterospadowy, kryty blachą z dużą, wolutowo zakończoną facjatą wieńczącą ryzalit. Na osi centralnej ryzalitu portyk kolumnowy z balkonem z chowaną tralkową balustradą. Facjata zwieńczona wolutowym naczółkiem. Zachowany detal w formie szkarp i gzymsów oraz oryginalna stolarka okienna i drzwiowa. Rynny i rury spustowe z blachy ocynkowanej. Zachowany wystrój wnętrza (posadzki, kolumny, konstrukcja sklepienia) oraz schody lastrykowe prowadzące do dworca i źródł obok budynku.

1.7. Uwarunkowania ochrony środowiska

Rzeźba terenu Pionek jest mało urozmaicona. Jest to równinny obszar wysoczyzny polodowcowej przedzielony doliną rzeki Zagożdżonki, przepływającej przez miasto z południa na zachód. Najwyższy punkt miasta stanowi wzniesienie o wysokości 182 m.n.p.m. znajdujące się w części północno-zachodniej, natomiast najniższy w dolinie Zagożdżonki na wschodzie miasta – 134 m.n.p.m. Najwyżej położone są tereny miasta w części północno-zachodniej, których wysokość wynosi 165-172 m.n.p.m, a najniżej tereny wschodnie miasta w Puszczy Kozienickiej: 134-155 m.n.p.m.

Pionki położone są w północno-wschodniej części niecki radomskiej zbudowanej z utworów kredy i trzeciorzędu na których zalega pokrywa utworów czwartorzędu. W rejonie Pionek starsze podłoże jest utworami kredy, wykształconymi w postaci wapieni, margli, częściowo piaskowców marglistych i gez. Na utworach kredowych występują warstwy trzeciorzędowe wykształcone w postaci piasków glaukonitowych, mułków i pyłów. Grubość utworów trzeciorzędowych wynosi ok. 10-30 m. Powierzchnia utworów trzeciorzędowych pokryta jest osadami czwartorzędu o miąższości 15-25 m. Wykształcone są w postaci glin zwałowych oraz piasków średnich.

Najbliższe stacje meteorologiczne są zlokalizowane w Garbatce Letnisko i Kozienicach. W mieście klimat jest dość łagodny i jednolity. Występują tu umiarkowane opady deszczu. Suma opadów średnich rocznych wynosi około 595 mm, maksymalne średnie roczne opady – 812 mm, maksymalny roczny opad – 943 mm (1966 r.). Największe nasilenie opadów odnotowuje się w czerwcu i w lipcu. Średnia temperatura roczna wynosi 7,6 °C, a dla okresu zimowego 1,5 °C. Dominują wiatry z kierunków: zachodniego, północno-zachodniego, południowozachodniego, południowego (dane ze stacji Kozienice).

W rejonie Puszczy Kozienickiej opadów jest więcej niż na pozostałym obszarze – wynoszą około 600 mm rocznie. Teren Puszczy charakteryzuje się również wyższą średnią temperaturą oraz dłuższym okresem wegetacyjnym, który wynosi około 220 dni. W obrębie Puszczy Kozienickiej występuje szczególnie zdrowy mikroklimat.

W rejonie Pionek znane są trzy poziomy wodonośne: kredowy, trzeciorzędowy, czwartorzędowy. Czwartorzędowa warstwa wodonośna występuje w piaskach podścielonych glinami, w soczewkach i przewarstwieniach piaszczysto-żwirowych w obrębie glin zwałowych. Przepływ wód w utworach czwartorzędu odbywa się w kierunku zachodnim

i północnozachodnim. Wody poziomu czwartorzędowego zasilane są przez opady atmosferyczne.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny - wody tego poziomu nie tworzą jednolitego poziomu wodonośnego. Występują lokalnie w przewarstwieniach piaszczystych wykształconych w postaci piasków drobnoziarnistych i pylastych. W rejonie Pionek brak jest studni ujmujących ten poziom wodonośny.

Górnokredowy poziom wodonośny jest to główny poziom wodonośny o zasadniczym znaczeniu dla zaopatrzenia miasta i przedsiębiorstw w wodę, charakteryzuje się dużą wodonośnością i dobrą jakością wody. Kredowy poziom wodonośny tworzy rozległy zbiornik wód podziemnych tzw. Regionu kredy lubelskiej. Kolektorem poziomu wodonośnego są margle, opoki i wapień. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy lub szczelinowoporowy, występują pod ciśnieniem. Na terenie całego miasta ten poziom wodonośny należy do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 405 – Niecka Radomska.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych w rejonie Pionek został zaliczony do obszarów najwyższej ochrony wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Jego lokalizacja stanowi ograniczenia dla inwestycji szkodliwych dla środowiska i lokalizowania składowisk odpadów. Wody ujmowane są na terenie miasta Pionki z otworów studziennych o głębokości 33-23 m. Są to wody górnokredowego poziomu wodonośnego. Jakość wód górnokredowych jest dobra. Są one miękkie lub średnio twarde o twardości węglanowej, cechuje je niewielkie zabarwienie i mętność wywołana wytrąceniem się związków żelaza.

Przez Pionki przepływa rzeka Zagożdżonka, która jest lewym dopływem Wisły. Wpada do Wisły na 424,7 km., długość rzeki wynosi 39,9 km. Zlewnia rzeki Zagożdżonki ma powierzchnię 568,8 km². Rzeka Zagożdżonka odwadnia Miasto Pionki. Rzeka zasila zbiornik wodny Staw Górny na ok. 30,9 km. Lewym dopływem Zagożdżonki jest strumień zwany Żurawik, płynie on w lasach w północnej części Pionek i wpada do Zagożdżonki poza granicami miasta.

W dolinie rzeki Zagożdżonki utworzony został sztuczny zbiornik wód powierzchniowych – Staw Górny. Zlokalizowany jest w odległości 9,0 km od źródeł rzeki w południowo-zachodniej części Pionek. Jest on sztucznym zbiornikiem wody powierzchniowej powstałym przed 1939 rokiem (w okresie budowy Zakładów Chemicznych) po spiętrzeniu jazem wód rzeki Zagożdżonki. Ma powierzchnię 16,8 ha i pojemność 49 tys. m³. W 1976 roku obiekt został gruntownie zmodernizowany. Znacznie powiększono jego objętość, wzniesiono nowe zapory ziemne i jaz dwuprzęsłowy, żelbetonowy.

Wśród surowców mineralnych zlokalizowanych na obszarze miasta można wyróżnić: złoża torfu (w dolinie Zagożdżonki) oraz piasku. Złoża torfu to torfowiska niskie – nazwane Pionki - Dłużanka, ciągną się wzdłuż doliny rzeki Zagożdżonki aż do wschodniej granicy miasta. Brak jest możliwości wydobywania surowców na skalę przemysłową.

Rolnictwo odgrywa marginalną rolę w gospodarce miasta. Gleby użytkowane rolniczo są glebami bardzo słabymi (34 ha to gleby klasy IV a, 14,5 ha to gleby klasy IV b). Pozostałe (około 216 ha) to gleby klas V i VI. Gleb klas od I do III nie ma w ogóle. W dolinie rzeki Zagożdżonki można znaleźć gleby, które należałoby zaliczyć do gleb zdegradowanych. Ich, jakość i bardzo złe stosunki wodne nie pozwalają na jakiegokolwiek ich użytkowanie. Nawet uregulowanie stosunków wodnych nie pozwoliłoby, przez długi okres, na ich rolnicze użytkowanie.

Ze względu na położenie Pionek na skraju dawnego obszaru Puszczy Kozienskiej lasy zajmują 833 ha, to jest 45,3 % ogólnej powierzchni miasta. Teren Kozienskiego Parku Krajobrazowego w Pionkach obejmuje obszar lasów w północnej części miasta o powierzchni 607,07 ha. Lasami tymi gospodarują Lasy Państwowe (Nadleśnictwo Kozienskie). Na terenie tym znajduje się część rezerwatu leśnego Pionki, którego cała powierzchnia wynosi 81,6 ha. W granicach miasta na terenie byłego ZTS „Pronit” znajduje się ok. 243,37 ha lasów Skarbu Państwa, z czego około 161,1 ha należy do Gminy Miasto Pionki, a pozostałe w większości do Zakładów Produkcji Specjalnej Sp. z o.o. Lasy stanowią niezbędny czynnik równowagi ekologicznej. Na terenie Pionek dominują lasy liściaste oraz mieszane, najliczniej występujące gatunki to: dąb, sosna, grab, świerk, jodła, buk. Dominującym typem siedliskowym jest bór świeży. Łąki i pastwiska rozciągają się wzdłuż całej doliny rzeki Zagożdżonki w południowej części miasta.

Na terenie miasta Pionki znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- **Kozienski Park Krajobrazowy** - utworzony w 1983 r. dla ochrony bogactwa Puszczy Kozienskiej. Powierzchnia Parku wynosi 26 233,83 ha, a powierzchnia otuliny Parku – 36 009,62 ha. Granice otuliny sięgają: Głowaczowa, Bąkowca, Jedlni Letnisko, Jastrzębi tworząc zamknięty obszar. Pionki są zlokalizowane wewnątrz otuliny, lecz teren miasta na południe od torów kolejowych jest w całości wyłączony z granic Parku i z otuliny. Północna część Pionek należy w części do otuliny, gdzie granicę stanowią ulice: Partyzantów, Leśna, granica lasu oraz tory kolejowe, a pozostały obszar miasta to teren Parku Krajobrazowego. Powierzchnia Parku na terenie miasta wynosi 607,07 ha, a powierzchnia otuliny – 300 ha. W granicach Parku znajduje się 15 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 1 267, 92 ha. Występuje tu 40 gatunków roślin

chronionych. Gatunkami występujących tu zwierząt są m. in.: łosie, jelenie, sarny, dziki, borsuki, lisy, bobry i rzadkie gatunki ptaków: bocian czarny, orlik krzykliwy, kraska.

- **Rezerwat przyrody Pionki** – jest to rezerwat leśny, częściowy o powierzchni 81,60 ha. Utworzony został w 1982 r. w nadleśnictwie Kozienice, obręb Pionki przy północnych granicach miasta Pionki, dla zachowania w stanie naturalnym drzewostanów grabowo – sosnowo – jodłowo - dębowych, w których jodła ma dużą siłę lasotwórczą. Wśród roślinności zielnej spotkać można: widłaki (goździsty i jałowcowy), lilię złotogłów, konwalię majową, zawilec gajowy oraz przylaszczkę pospolitą. Do rzadkich gatunków ptaków występujących na tym obszarze należą: dzięcioł (średni, duży i czarny), gołąb grzywacz, gil, puszczyk, grubodziób, turkawka, wilga i paszkot. W rezerwacie wyznaczone i oznakowane są dwie ścieżki dydaktyczne, których celem jest pokazanie różnorodności występujących drzew i krzewów, ukształtowania terenu, przybliżenie zasad ochrony i gospodarki w lesie, a także prawidłowych zasad turystyki, roli zadrzewień i zróżnicowania siedlisk.
- **Pomniki przyrody** - na terenie miasta znajduje się 19 obiektów pomników przyrody ożywionej, drzew w zespołach i pojedynczych okazów, ustanowionych przez Wojewodę Mazowieckiego. Poniżej przedstawiony jest aktualny rejestr pomników przyrody, znajdujących się w mieście Pionki.

Tabela 10 Pomniki przyrody w mieście Pionki

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Forma własności
1.	Grupa drzew – rząd Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 325 cm,	rośnie przy ul. Fabrycznej w m. Pionki,	Gmina Miasto Pionki
2.		30-12-1994	Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 260 cm,	rośnie przy ul. Fabrycznej w m. Pionki,	Gmina Miasto Pionki

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Forma własności
3.		30-12-1994	Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 260 cm,	rośnie przy ul. Fabrycznej w m. Pionki,	Gmina Miasto Pionki
4.		30-12-1994	Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 370 cm,	rośnie przy ul. Fabrycznej w m. Pionki,	Gmina Miasto Pionki
5.		30-12-1994	Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 300 cm,	rośnie przy ul. Fabrycznej w m. Pionki,	Gmina Miasto Pionki
6.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 370 cm,	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
7.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 340 cm,	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
8.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy, o obwodzie 430 cm,	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
9.	Robinia akacjowa	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody	Robinia akacjowa o obwodzie 315 cm,	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Forma własności
			Radomskiego z dnia 30.12.1994r.			
10.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 330 cm,	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
11.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 305 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
12.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy, o obwodzie 420 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
13.	Dąb bezszypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb bezszypułkowy o obwodzie 355 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
14.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy o obwodzie 435 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
15.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Dąb szypułkowy, o obwodzie 300 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
16.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody	Dąb szypułkowy, o obwodzie 300 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Forma własności
			Radomskiego z dnia 30.12.1994r.			
17.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Grab zwyczajny , o obwodzie 200 cm i 180cm (dwupniowy)	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
18.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Grab zwyczajny o obwodzie 190 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach
19.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30.12.1994r.	Grab zwyczajny o obwodzie 225 cm	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pionki

— **Użytki ekologiczne** - na terenie Pionek są trzy takie miejsca o powierzchni całkowitej 5,15 ha i są to:

- bagno nad strumieniem Żurawik o powierzchni 1,27 ha,
- bagno z pojedynczymi olszami o powierzchni 2,59 ha,
- bagno (przy Zagożdżonce) o powierzchni 1,29 ha.

— **Natura 2000** – tereny Pionek, należą do Ostoi Kozienieckiej. Obejmuje ona jeden z większych kompleksów leśnych w środkowej Polsce -Kozienicką, położoną na granicy Małopolski i Mazowsza. Jest to obszar Równiny Kozienickiej, Doliny Środkowej Wisły i Równiny Radomskiej. Położona w widłach starych dolin Radomki i Zagożdżonki. Puszcza pokrywa lekko falistą równinę polodowcową. Lasy zajmują połowę powierzchni ostoi.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w mieście Pionki jest stosunkowo niewielka. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń są instalacje energetyczne spalające paliwo oraz ciągi komunikacyjne z zanieczyszczeniami powstającymi przy spalaniu paliw samochodowych. Instalacje technologiczne położone w mieście pełnią rolę drugorzędną, ponieważ zakładów o profilu produkcji - szczególnie szkodliwym dla środowiska - jest bardzo mało. Dwutlenek siarki emitowany jest przede wszystkim przez kotłownie lokalne, przy spalaniu zanieczyszczonego siarką węgla. Tlenki azotu pochodzą ze spalania węgla, koksu, gazu i benzyn samochodowych. Pyły - emitowane są do atmosfery wraz ze spalinami pochodzącymi ze spalania paliw stałych. Fluor powstający ze spalania węgla oraz z ołowiu, pochodzący z transportu samochodowego jest również zanieczyszczeniem powietrza. Średnie stężenie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w okresie zimowym jest kilka razy wyższe niż w okresie letnim. W Pionkach zezwolenia na wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów posiada 8 podmiotów gospodarczych.

Ochrona powietrza polega na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń, ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzanych do powietrza substancji w celu zmniejszenia istniejących stężeń lub utrzymanie ich na dotychczasowym, dopuszczalnym poziomie. Problemy z jakością powietrza związane są z zanieczyszczeniami substancjami chemicznymi szkodliwymi dla zdrowia, pyłami w powietrzu i odorami. Do źródła odorów na terenie miasta należą:

- szamba,
- procesy technologiczne w zakładach przemysłowych,
- tereny bagienne,
- emisja gazów z indywidualnych palenisk domowych ze spalania butelek PET, plastików, gumy,
- użytkowane tereny uprawy rolnej.

W Pionkach dominuje przemysł chemiczny, zbrojeniowy , spożywczy.

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń w przemyśle należy podjąć następujące działania:

1. Objęcie wszystkich zakładów decyzjami o dozwolonej emisji zanieczyszczeń.
2. Rozbudowa i/lub łączenie systemów ciepłowniczych w celu lepszego wykorzystania potencjału ciepłowni miejskiej.
3. Likwidacja źródeł emisji niezorganizowanej.
4. Hermetyzacja procesów technologicznych.
5. Przestrzeganie przez zakłady norm emisji zanieczyszczeń.
6. Promowanie energooszczędnych technologii i norm zarządzania środowiskowego (np. ISO 14000).

Pyły, siarka i tlenek węgla są emitowane przede wszystkim przez ciepłownię miejską. Istniejące kotły i instalacje są przestarzałe i wyeksploatowane. W celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń i zmniejszenia opłat środowiskowych spalany jest miał węglowy wysokiej kaloryczności i o małej zawartości siarki. W Pionkach nie funkcjonują już kotłownie lokalne zasilane węglem (oprócz indywidualnych dla domów jednorodzinnych), gdyż zostały poddane modernizacji obejmującej wymianę źródła ciepła na opalanie gazem lub olejem lub też włączone zostały do istniejącej sieci ciepłej. W celu ograniczenia emisji ze źródeł komunalnych należy podjąć następujące działania:

1. Modernizacja ciepłowni miejskiej w kierunku zmiany paliwa z węgla kamiennego na ekologiczne lub wykonania instalacji odpylania i odsiarczania spalin.
2. Modernizacja sieci ciepłych, szczególnie wysokich parametrów, poprzez wymianę przewodów w kanałach na rury preizolowane z monitoringiem.
3. Modernizacja wymienników ciepła.
4. Wspieranie i promowanie termoizolacji budynków i wymiany stolarki budowlanej.

Hałasem przyjęto nazywać każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający. Uciążliwość hałasu dla organizmu zależy od natężenia dźwięku, jego częstotliwości i czasu trwania. Życie podyktowało konieczność ochrony środowiska przed hałasem, gdyż przez wielu mieszkańców (szczególnie większych aglomeracji) jest on odczuwany jako jedno z najbardziej istotnych i dokuczliwych zanieczyszczeń środowiska, z którym stykamy się w dzień i w nocy, zarówno w domu jak i na stanowiskach pracy. Na terenie miasta Pionki nie zostały przeprowadzone pomiary dotyczących hałasu.

Wyróżnić można jednak trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Do najpowszechniejszych i najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego, przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie miasta utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym.

Poziom hałas przemysłowy jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, a także prowadzonych procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nim terenów. Na terenie miasta brak jest zakładów przemysłowych uciążliwych pod względem emisji hałasu.

W środowisku występują pola elektromagnetyczne, których obecność nie jest związana z działalnością człowieka (naturalne) oraz pola będące efektem działalności człowieka (sztuczne). Złożone spektrum promieniowania elektromagnetycznego jest bardzo rozległe i obejmuje różne długości fal: od fal radiowych przez fale promieni podczerwonych, zakres widzialny i fale promieni nadfioletowych, do bardzo krótkich fal promieni rentgenowskich i promieni gamma. Nadmierne dawki promieniowania działają szkodliwie na wszystkie organizmy żywe, dlatego też ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska.

Należy mieć na uwadze, że oddziaływanie promieniowania niejonizującego na środowisko będzie stale wzrastać, co związane jest z postępem cywilizacyjnym. Wpływ na wzrost promieniowania ma przede wszystkim rozwój telefonii komórkowej, powstawanie coraz większej liczby stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej, itp., które pokrywają coraz bardziej gęstą siecią obszary dużych skupisk ludności.

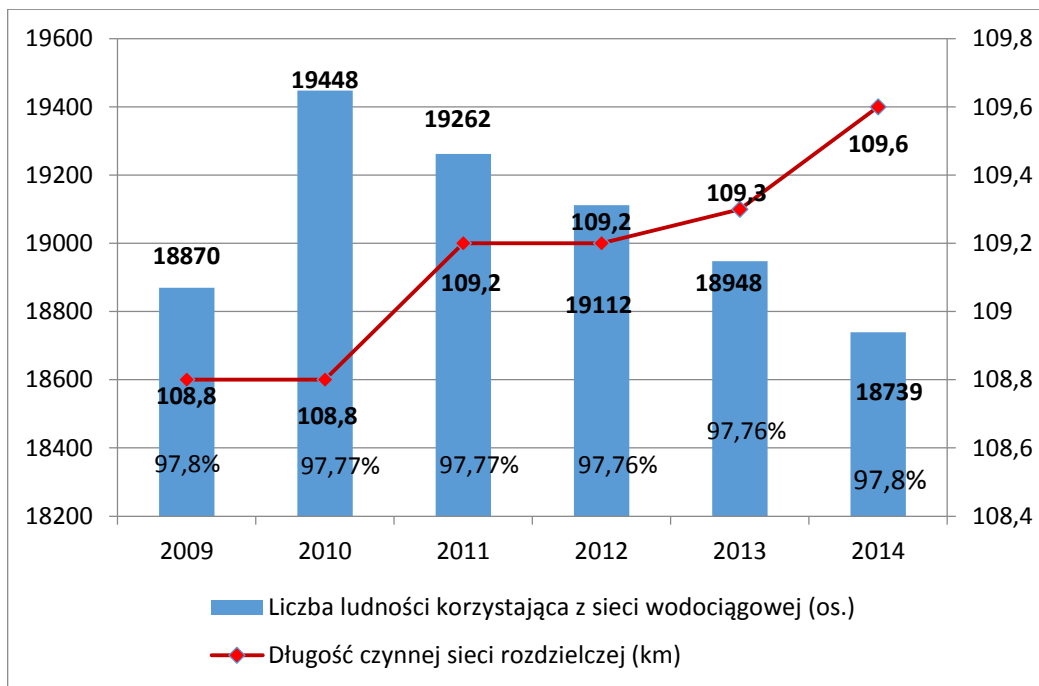

1.8. Infrastruktura techniczna

Na obszarze miasta funkcjonuje sieć wodociągowa o łącznej długości ponad 109 km, jest ona systematycznie rozbudowywana od czasów powstania w latach 30-tych XX wieku. Gospodarkę wodną prowadzi Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Pionkach. Zaopatrzenie miasta w wodę prowadzone jest obecnie w oparciu o dwa ujęcia: „Januszno”, w którym obecnie eksploatowanych jest pięć studni oraz „Leśna”, które składa się z trzech studni głębinowych. Na terenie ujęcia w Janusznie zlokalizowany jest jeden zbiornik wody czystej o poj. 150 m³. Na przestrzeni lat 2009 - 2014 liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wzrosła o 8 szt. Z sieci wodociągowej z końcem 2014 r. korzystało 18739 osób, co stanowi 97,76% ogólnej liczby mieszkańców miasta. W analizowanym okresie liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej rokrocznie zmniejszała się, związane to jest z malejącą liczbą mieszkańców miasta. Skutkuje to zmniejszającym się poborem wody w mieście. Istniejący system wodociągowy na terenie miasta Pionki w pełni pokrywa zapotrzebowanie mieszkańców i usług na wodę do picia i potrzeb gospodarczo-bytowych. Istniejące wodociągi zabezpieczają również niezbędną ilość wody na cele przeciwpożarowe.

Wykres 4 Sieć wodociągowa w Pionkach wraz z liczbą użytkowników

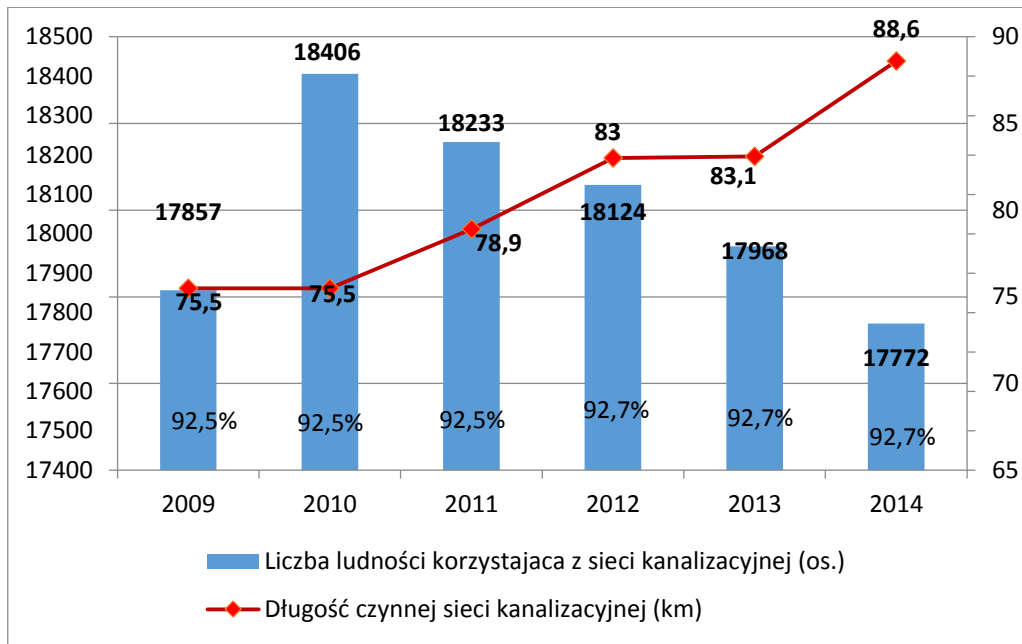

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Ścieki komunalne terenu miasta odprowadzane są za pośrednictwem sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości ponad 88 km. Główna stacja pomp znajduje się przy ul. Zwycięstwa na wysokości wiaduktu kolejowego. Na terenie miasta Pionki istnieje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, przyjmująca ścieki gospodarczo-bytowe z terenu miasta, jak również ścieki przemysłowe z istniejących zakładów przemysłowych. Oczyszczalnia Ścieków (COŚ) została wybudowana w 1974 r. przy budowie Wytwórni Sztucznej Skóry. W 2005 roku oczyszczalnię kupiła Gmina Miasta Pionki. Jest tam zastosowana technologia typowa dla tamtego okresu – oczyszczanie mechaniczno-biologiczne przy zastosowaniu osadu czynnego. Kompleks oczyszczalni znajduje się na wschodnim krańcu miasta w pobliżu miejscowości Januszno. Ścieki z terenu miasta zebrane w kolektor główny dochodzą do przepompowni położonej przy ul. Zwycięstwa skąd są pompowane rurociągiem długości ok. 1000 m do oczyszczalni ścieków. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do rzeki Zagożdżonki. W analizowanym okresie do roku 2012 liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wykazywała tendencję wzrostową. Z 1238 szt. w 2010 r. do 1283 szt. w roku 2012. W ostatnim roku okresu objętego badaniem wynosiła 1285 szt.

Wykres 5 Sieć kanalizacyjna w Pionkach wraz z liczbą użytkowników

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Tabela 11 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Pionkach

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sieć wodociągowa						
Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	108,8	108,8	109,2	109,2	109,3	109,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1798	1805	1812	1807	1807	1806
Woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)	846,8	844,8	762,6	758,8	742,5	719,0
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (os.)	18870	19448	19262	19112	18948	18739
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	97,8	97,77	97,77	97,76	97,76	97,8
Sieć kanalizacyjna						
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	75,5	75,5	78,9	83,0	83,1	88,6

Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1230	1238	1245	1283	1283	1285
Ścieki odprowadzone (dam ³)	835,3	903	815	832	857,0	824,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (os.)	17857	18406	18233	18124	17968	17772
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	92,5	92,5	92,5	92,7	92,7	92,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Miasto jest zasilane gazem ziemnym wysokometanowym gazociągiem przesyłowym wysokiego ciśnienia o średnicy 200 mm poprzez stację redukcyjną I stopnia zlokalizowaną przy ul. Polnej. Gaz ziemny wysokometanowy doprowadzany jest do stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia, której wydajność wynosi 1600 Nm³/h. Ze stacji tej gaz przesyłany jest do odbiorców zlokalizowanych na terenie miasta. Rozdzielcza sieć gazowa na terenie miasta Pionki pracuje w układzie dwustopniowym z wykorzystaniem trzech stacji redukcyjnych II stopnia, które funkcjonują w układzie pierścieniowym. Stacje redukcyjno-pomiarowe drugiego stopnia są w pełni wykorzystane i posiadają następującą wydajność:

- przy ulicy Wspólnej – 600 Nm³/h
- przy ulicy Kozienickiej – 1500 Nm³/h
- przy Alejach Lipowych „Podgóry” - 600 Nm³/h

Stan techniczny sieci jest dobry.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 r. w Pionkach z sieci gazowej korzystało 91,4% ogółu mieszkańców. Liczba ta na przestrzeni lat 2009-2014 ulegała zmianom, w latach 2009-2011 wynosiła 92,7%, w następnym roku zmniejszyła się do 89,1%. W analizowanym okresie liczba czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych rokrocznie wzrastała, z 1175 szt. w 2009 r. do 1242 szt. w roku 2014. W 2014 r. do sieci gazowej podłączonych było 6538 gospodarstw, z czego 928 (14,2%) wykorzystywało gaz do celów grzewczych.

Tabela 12 Sieć gazowa w Pionkach

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Długość czynnej sieci ogółem (m)	30073	30209	35292	36165	38044	b.d.
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (szt.)	1175	1192	1201	1228	1231	1242
Odbiorcy gazu (gosp.)	6325	6318	6312	6309	6553	6538
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem (gosp.)	400	874	432	869	899	928
Zużycie gazu (tys. m ³)	2835,10	3055,00	3066,60	2800,9	2812,0	2671,0
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań (tys. m ³)	775,6	949,7	440,4	886,3	906,6	814,6
Ludność korzystająca z sieci gazowej (os.)	17903	18438	18260	17410	17759	17522
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	92,8	92,7	92,7	89,1	91,6	91,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na terenie Gminy Miasto Pionki działa jeden podmiot prowadzący działalność związaną z wytworzeniem, przesyłem i dystrybucją energii cieplnej - Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjno-Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o.o. Jedynym udziałowcem jest Gmina Miasto Pionki. Zaopatrzenie w energię ciepłą na cele grzewcze dla mieszkańców miasta jest realizowane w układzie zdalczynym z dwóch źródeł ciepła. Są to kotłownie miejskie:

- przy ul. Guzala, kotłownia zasilana gazem ziemnym wysokometanowym, dwa kotły niskoparametrowe o łącznej mocy znamionowej 2,6 MW i sprawności 92%, uruchomiona w 2004 roku,
- przy ul. Zakładowej 7 na terenie byłego ZTS „Pronit”, zasilana miałem węgla kamiennego, produkuje parę na potrzeby grzewcze, przesyłaną do wymiennikowni ciepłych na terenie miasta, w których następuje obniżenie parametrów czynnika grzewczego; kotłownia jest wyposażona w kocioł parowy OR32 o mocy cieplnej nominalnej 32 MW i kocioł wodny WR25 o mocy cieplnej 25 MW.

Energia elektryczna dostarczana jest do miasta Pionki z ogólnokrajowej sieci energetycznej liniami napowietrznymi 15 kV wychodzącymi z GPZ Pionki-Miasto 110/15 kV zlokalizowanego w granicach administracyjnych miasta przy ul. Augustowskiej. Osiedla mieszkaniowe Stara i Centralna Kolonia zasilane są z GPZ 110/6kV zlokalizowanego na terenie byłych ZTS „Pronit”. GPZ Pionki-Miasto wyposażony jest w dwa transformatory po 16 MVA. GPZ Pionki – Miasto zasila 6 linii średniego napięcia 15 kV. Trzy z nich prowadzone są jako kablowe, a trzy jako napowietrzne. Rezerwy mocy w GPZ Pionki Miasto są znaczne. Szacuje się, że stopień wykorzystania mocy zainstalowanej nie przekracza 25 %.

W Pionkach nie ma możliwości budowy składowiska odpadów ze względu na istnienie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 405. Odpady z Pionek trafiają do Regionalnego Zakładu Utylizacji Odpadów w Radomiu.

1.9. Rewitalizacja

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pionki został przyjęty uchwałą Rady Miasta Pionki Nr XLVI/400/2005 z dnia 30.06.2005 r. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2005 – 2013 zaplanowano następujące infrastrukturalne działania rewitalizacyjne:

- Modernizacja Placu Konstytucji 3 Maja wraz z przyległymi ciągami pieszymi,
- Odbudowa stadionu sportowego z krytą trybuną oraz zapleczem sanitarnym i parkingiem,
- Budowa bezkolizyjnego przejścia pieszego podziemnego pod torami kolejowymi,
- Modernizacja Alejki Spacerowej (Parku Miejskiego) wzdłuż ul. Jana Pawła II,
- Remont elewacji Urzędu Miasta wraz z przyległą infrastrukturą,
- Modernizacja parkingów przy Urzędzie Miasta oraz przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1,
- Utworzenie multimedialnej sali szkoleniowej z funkcją kinową, inkubatora przedsiębiorczości, kawiarenki internetowej w budynku „KASYNA”,
- Rewitalizacja Miejskiej Hali Sportowej,
- Modernizacja ciepłowni ZTS „Pronit” w upadłości,
- Modernizacja Ogródka Jordanowskiego,
- Modernizacja oczyszczalni ścieków.

Inwestycje na obszarze poprzemysłowym zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Terenów Poprzemysłowych dla Miasta Pionki to:

- Rewitalizacja terenów przemysłowych i poprzemysłowych oraz obiektów (tereny po ZTS „Pronit”, „Chemontaż”) celem utworzenia Ośrodka Szkolenia Państwowej Straży Pożarnej,
- Rewitalizacja terenów przemysłowych „Chemontaż” celem utworzenia Zakładu Badawczego w zakresie Bezpieczeństwa Pożarowego przez Instytut Techniki Budowlanej,
- Włączenie części terenów po ZTS „Pronit” do Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSTAN,
- Utworzenie z części terenów ZTS „Pronit” Regionalnego Parku Przemysłowego.

Spośród wymienionych wyżej zaplanowanych działań rewitalizacyjnych zrealizowano 7 inwestycji (przy czym odbudowa stadionu sportowego nie została jeszcze zakończona). Na

realizację działań przeznaczono łącznie 19 763 736,50 zł (z czego 7 029 712,52 zł to kwota dofinansowania ze źródeł zewnętrznych). Uśredniony stopień realizacji zakładanych produktów przedsięwzięć zaplanowanych w Programach Rewitalizacji wyniósł 31,51%. Rezultaty osiągnięto natomiast w 42,18%. W procesie realizacji przedsięwzięć wykonano następujące zadania:

Zakup i modernizacja ciepłowni - dokonano remontu i modernizacji kotła WR25, wymieniono dach na budynku ciepłowni C-3 w Pionkach;

- Modernizacja budynku KASYNA - wykonano remont elewacji budynku, wzmocnienie stropu, wymieniono pokrycie dachowe, wyremontowano i docieplono poddasze użytkowe, przebudowano ścianki działowe, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową z zachowaniem elementów architektonicznych (kształt okien, elementy ozdobne), odtworzono elementy architektoniczne elewacji (gzymsy, portal), wyposażono budynek, zagospodarowano przyległą działkę;
- Modernizacja Ogródka Jordanowskiego - wybudowano: skatepark, scenę do występów artystycznych, elementy małej architektury, plac zabaw, ciągi piesze, wykonano oświetlenie terenu, zainstalowano system monitoringu, wybudowano wielofunkcyjne boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią;
- Budowa bezkolizyjnego przejścia pieszego podziemnego pod torami kolejowymi - wydrążono tunel pod torami kolejowymi, wybudowano dojścia, utwardzono nawierzchnię, wykonano oświetlenie przejść, wybudowano system odwadniający, wykonano zagospodarowanie zieleni;
- Modernizacja Alejki Spacerowej "Parku" - wymieniono nawierzchnię chodników na nawierzchnię z elementów prefabrykowanych, zainstalowano elementy małej architektury (w ramach projektu nie udało się wykonać zakładanej przebudowy ścieżki rowerowej na odcinku 584 m);
- Modernizacja Placu Konstytucji 3 Maja - udrożniono niewydolną kanalizację ściekową i deszczową; wykonano oświetlenie Placu oraz zainstalowano system monitoringu, wymieniono nawierzchnię Placu na elementy prefabrykowane, zainstalowano elementy małej architektury, wymieniono nawierzchnię na parkingach, odnowiono elewacje sąsiadujących budynków (prace polegające na: oświetleniu placu, wymianie nawierzchni oraz montażu elementów małej architektury wykonano w mniejszym niż zakładano zakresie);).

Wykaz zrealizowanych projektów infrastrukturalnych zaplanowanych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2005 - 2013, wraz z określeniem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów, przedstawia Tabela 13.

Inwestycje zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Terenów Poprzemysłowych dla Miasta Pionki prawie w całości zostały zrealizowane. Dalsze działania zmierzające do wykorzystania obiektów poprzemysłowych do celów rewitalizacyjnych zostaną zaplanowane w programie rewitalizacji na lata 2016-2022

W 2015 roku, w trakcie prac nad "Strategią rozwoju miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego" rozpoczęto prace związane z opracowaniem programu rewitalizacji miasta na lata 2016-2022. Stwierdzono, że dotychczasowe działania przestrzenne i infrastrukturalne nie przyniosły wystarczających efektów. Dlatego w programie rewitalizacji na lata 2016-2022 większy nacisk zostanie położony na rozwiązywanie złożonych problemów społeczno-gospodarczych. Ze względu na wymogi zawarte w "Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" zostanie wyznaczony obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji, na którym działania w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej zostaną skoncentrowane w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Zgodnie z definicją zawartą w "Wytycznych" rewitalizacja jest bowiem kompleksowym procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe) integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Tabela 13 Wykaz zrealizowanych projektów infrastrukturalnych zaplanowanych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2005 - 2013

L.p.	Podmiot realizujący	Tytuł projektu	Lokalizacja	Liczba wskaźników produktu	Liczba wskaźników rezultatu	Stopień osiągnięcia wskaźników produktu	Stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu	Wartość projektu (zł)	Dofinansowanie z zewnętrznych źródeł (zł)
1.	Gmina Miasto Pionki	Zakup i modernizacja ciepłowni	Budynek ciepłowni ZTS "Pronit"	1	1	100,00%	100,00%	5 377 982,35	0,00
2.	Gmina Miasto Pionki	Modernizacja budynku "KASYNA"	Pionki ul. Węglowa	1	1	100,00%	100,00%	6 582 960,37	5 438 838,27
3.	Gmina Miasto Pionki	Modernizacja Ogródka Jordanowskiego	Pionki, ul. Leśna	1	1	100,00%	100,00%	1 755 191,18	1 140 874,25
4.	Gmina Miasto Pionki	Budowa bezkolizyjnego przejścia pieszego podziemnego pod torami kolejowymi	Pionki, centrum miasta - na wysokości przedłużenia ulicy Korczaka	1	1	100,00%	100,00%	2 849 581,25	0,00
5.	Gmina Miasto Pionki	Modernizacja Alejki Spacerowej "Parku"	Alejka Spacerowa - centrum miasta Pionki, wzdłuż ul. Jana Pawła II	1	1	32,67%	32,67%	86 453,36	0,00
6.	Gmina Miasto Pionki	Modernizacja Placu Konstytucji 3 Maja	Pionki, Plac Konstytucji 3 Maja	1	1	40,00%	100,00%	543 847,08	0,00

Źródło: Dane Urzędu Miasta Pionki

2. SFERA GOSPODARCZA

Sfera gospodarcza Pionek jest różnorodna. Powstanie i rozwój miasta były związane z zakładami chemicznymi ZTS Pronit. Zakłady Tworzyw Sztucznych Pronit-Pionki (ZTS Pronit) wywodzą się z powstałej w 1923 r. Państwowej Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących (PWPiMK). Do rozpoczęcia II wojny światowej PWPiMK produkowała głównie materiały wybuchowe na potrzeby Wojska Polskiego. Pionki, są miastem przemysłowym, w którym dominującą rolę pełnił przemysł chemiczny. Podstawowe gałęzie gospodarki Pionek to produkcja materiałów chemicznych, takich jak: kleje, materiały wybuchowe, proch; produkcja amunicji oraz przemysł spożywczy. Rozwinięta funkcja przemysłowa miasta spowodowała rozwój funkcji usługowej.

Sytuacja ekonomiczna powstała po roku 1989 spowodowała trudności funkcjonowania tak dużych zakładów, jakimi był „Pronit” i doprowadziła do jego upadłości.

Upadek „Pronitu” - podstawy ekonomicznego istnienia miasta - poważnie zakłócił funkcjonowanie pionkowskiego systemu gospodarczego. Nagłość tego procesu nie pozwoliła utworzyć nowych podmiotów gospodarczych, które byłyby w stanie zapewnić mieszkańcom zatrudnienie.

Razem z ZTS „Pronit” upadła cała gałąź zakładów państwowych z nim kooperujących lub od niego zależnych:

- CHEMOMONTAŻ,
- POLCORFAM,
- DOZACHEM,
- INSTALEX-BIOX

Upadłe ZTS „Pronit” i inne państwowe zakłady spowodowały olbrzymie bezrobocie nie tylko w mieście Pionki, ale również w okolicznych gminach.

Powstał w procesie przekształceń Polskiego Przemysłu Obronnego **Zakłady Produkcji Specjalnej Sp. z o.o.** (obecnie MESKO) objęły część instalacji produkcyjnych, technologie oraz część kadry.

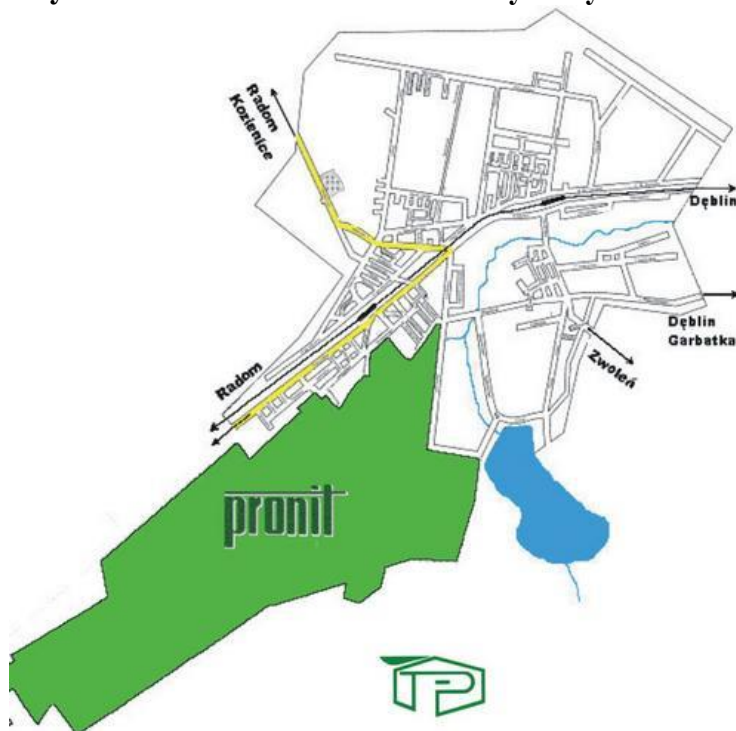
Z czasów prosperity ZTS „Pronit” pozostała infrastruktura poprzemysłowa przeznaczona do produkcji o profilu chemicznym i zbrojeniowym, która wymaga natychmiastowej rewitalizacji.

W zlikwidowanym przedsiębiorstwie, które dawało nawet ok. 5000 miejsc pracy, po roku 1989 zatrudnienie drastycznie spadło, a w roku 2000 zakład został postawiony w stan upadłości.

Pionkowski Park Przemysłowy PRONIT

Miasto Pionki jest właścicielem i oferuje do wykorzystania na cele produkcji przemysłowej około 200 ha zabudowanego terenu po ZTS „Pronit”. Opisywany obszar inwestycyjny wyposażony jest we wszelkie media niezbędne do produkcji, takie jak: średnie i wysokie napięcie, woda, kanalizacja sanitarna, w pobliżu gaz średnioprężny. Na opisywanym terenie znajdują się: place składowe - utwardzone, drogi asfaltowe wewnątrzzakładowe wraz z parkingami. Teren jest ogrodzony. Obszar inwestycyjny zlokalizowany jest przy drogach powiatowych, w bliskiej odległości dostępna jest także bocznica kolejowa. W bezpośrednim sąsiedztwie nie ma osiedli ani terenów zamieszkałych. Część terenów znajduje się w Specjalnej Tarnobrzeskiej Strefie Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. Opisywany obszar oferowany jest do sprzedaży/dzierżawy z możliwością dowolnego podziału na działki.

Rysunek 2 Pionkowski Park Przemysłowy „Pronit”

Źródło: www.pionki.pl

Rysunek3 Tereny inwestycyjne w obrębie Pionkowskiego Parku Przemysłowego

<http://www.inwestycje.pionki.pl>

Rysunek 4 Tereny inwestycyjne w mieście Pionki

<http://www.inwestycje.pionki.pl>

2.1 Główni pracodawcy

Sfera gospodarcza Pionek jest różnorodna. Pionki, są miastem przemysłowym, w którym dominującą rolę pełnił przemysł chemiczny. Upadek „Pronitu” - podstawy ekonomicznego istnienia miasta - poważnie zakłócił funkcjonowanie pionkowskiego systemu gospodarczego. Podstawowe gałęzie gospodarki Pionek to produkcja materiałów chemicznych, takich jak: kleje, materiały wybuchowe, proch; produkcja amunicji oraz przemysł spożywczy. Rozwinięta funkcja przemysłowa miasta spowodowała rozwój funkcji usługowej. W Pionkach z funkcją usługową związanych jest najwięcej podmiotów gospodarczych. Dominującą pozycję zajmuje działalność handlowa, wśród której najwięcej jest sklepów - ok.150. Miasto dysponuje wysokim potencjałem zarówno gospodarczym jak i ludzkim, a dzięki staraniom władz, Pionki stają się atrakcyjnym miejscem do inwestowania.

Główne zakłady :

- QFG Sp. z o. o.
- MESKO S.A.
- SOUDAL Manufacturing Sp. z o.o.
- Fabryka Amunicji Myśliwskiej "FAM-PIONKI" Sp. z o.o.
- PPHU ‘‘BATO’’
- INTER-IREX PHU
- Zakład Drzewny Drewup sp. z o.o.
- Zakład Transportowo Budowlany Krzysztof Wach

2.2 Struktura gospodarki miasta i tendencje zmian

Wielkość zatrudnienia na terenie Pionek w analizowanym okresie 2009 - 2014 wykazywała tendencję wzrostową do 2012 r., gdy osiągnęła maksymalną liczbę 3255 osób, w 2014 r. liczba osób pracujących zwiększyła się o 9,15 % w porównaniu do roku początkowego.

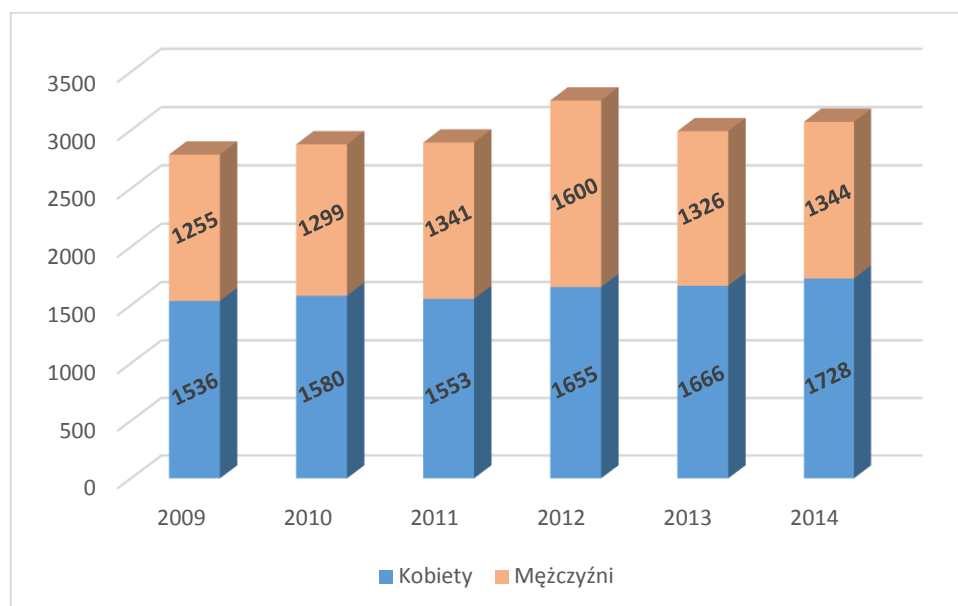
Tabela 14 Wielkość zatrudnienia w latach 2009-2014

Zatrudnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	2791	2879	2894	3255	2992	3072
Kobiety	1536	1580	1553	1655	1666	1728
Mężczyźni	1255	1299	1341	1600	1326	1344

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W każdym roku badanego okresu liczba pracujących kobiet przewyższała liczbę zatrudnionych mężczyzn. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 r. w Pionkach liczba pracujących kobiet stanowiła 56,25% ogółu zatrudnionych.

Wykres 6 Struktura pracujących wg płci w latach 2009 - 2014

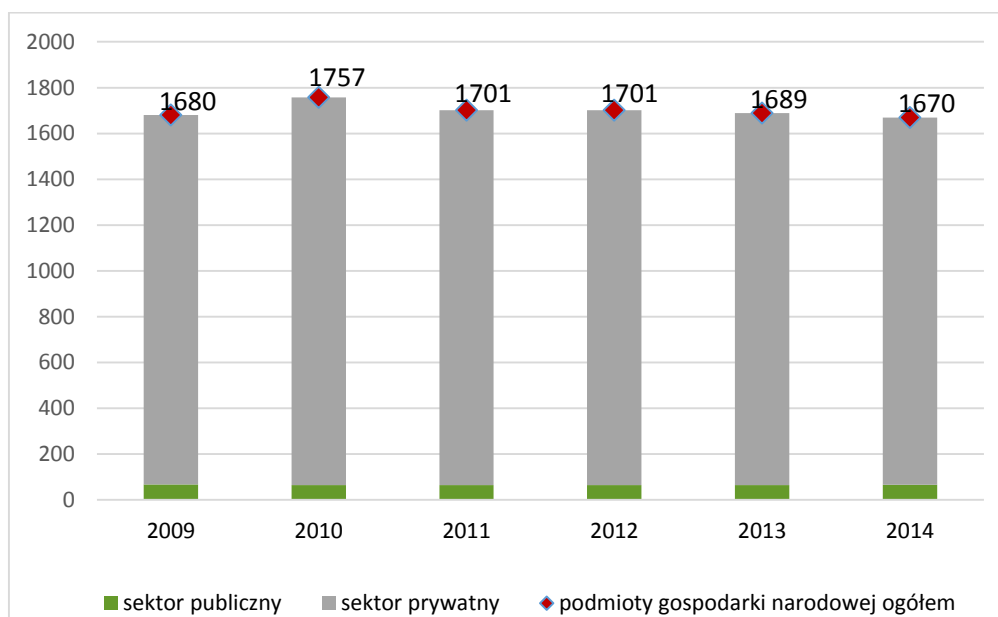

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Analizując dane Banku Danych Lokalnych, przedstawiające liczbę podmiotów gospodarczych na terenie Pionek w latach 2009-2014, zauważyć można w tej sferze trend

spadkowy w całym analizowanym okresie. Najwyższą liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych odnotowano w 2010 r. i wynosiła ona 1757. Natomiast w ostatnim roku analizowanego okresu liczba ta wynosiła 1670. Zauważyć można zdecydowaną przewagę jednostek gospodarczych w sektorze prywatnym, co ma uzasadnienie w systemie gospodarczym kraju. W 2014 r. udział sektora prywatnego wynosił 96,04%.

Wykres 7. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Najliczniejszą grupę w sektorze prywatnym stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W analizowanym okresie ich liczba wykazywała tendencję spadkową, najwięcej zarejestrowanych jednostek było w roku 2010 (1693 jedn. gosp.), natomiast w roku 2014 ich liczba spadła o 5,3% i osiągnęła najniższy poziom. Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych wyróżnia się na tle pozostałych w sektorze prywatnym, gdyż w tej grupie odnotowano największy wzrost liczby jednostek (o 14,9%). Również liczba fundacji zwiększyła się, o 14,3% (1 jednostka). W pozostałych grupach można zauważyć spadek liczby podmiotów.

Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2010 - 2014

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	jed.gosp.	1757	1701	1701	1689	1670
Sektor publiczny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	64	65	64	65	66
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	36	35	34	36	39
Spółki handlowe	jed.gosp.	7	9	9	8	8
Sektor prywatny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	1693	1636	1637	1624	1604
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	1369	1314	1309	1297	1270
Spółki handlowe	jed.gosp.	70	68	69	68	74
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	14	13	12	11	11
Spółdzielnie	jed.gosp.	7	7	7	8	7
Fundacje	jed.gosp.	7	7	7	8	8
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	47	48	51	52	54

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Największa liczba podmiotów funkcjonuje w ramach działu: pozostała działalność, do którego zalicza się także działalność usługową, stanowią one 72,6% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Pionek. W dziale rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w 2014 roku zarejestrowanych było tylko 16 podmiotów (zaledwie 0,95% wszystkich podmiotów). Dodatkowo liczba podmiotów w tej grupie działalności rokrocznie się zmniejszała. W Pionkach w 2014 r. w grupie przemysł i budownictwo zarejestrowanych było 441 podmiotów, co stanowi 26,4% ogółu przedsiębiorstw.

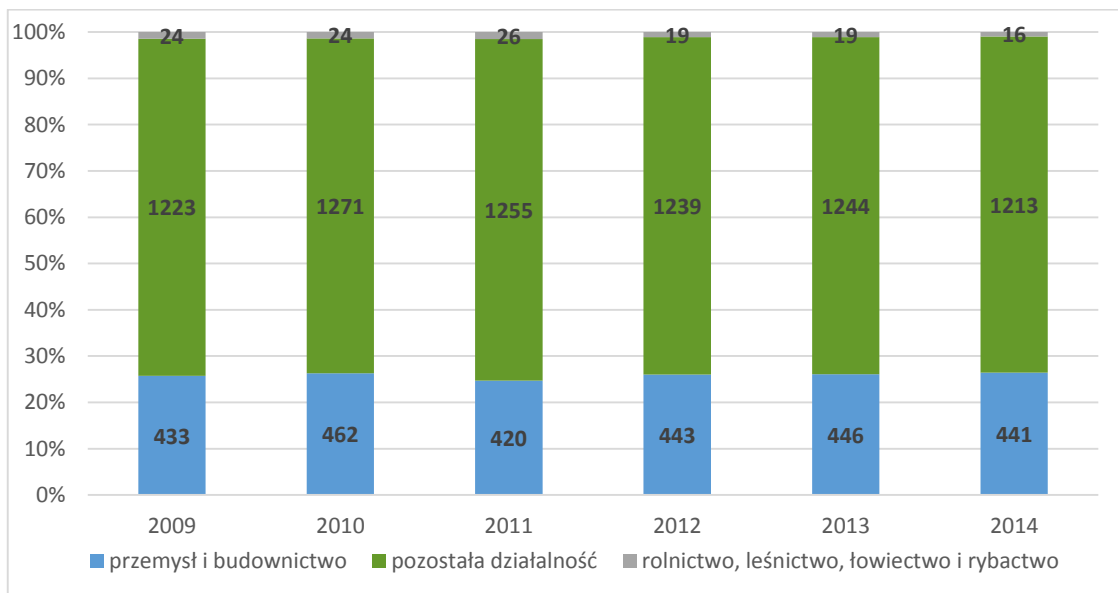

Tabela 16 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007, zarejestrowane w Pionkach w latach 2010-2014

Dział gospodarki	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	1757	1701	1701	1689	1670
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24	26	19	19	16
Przemysł i budownictwo	462	420	443	446	441
Pozostała działalność	1271	1255	1239	1224	1213

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 8. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Jak wynika z danych Banku Danych Lokalnych, największy udział w budowaniu struktury pionkowskiego rynku pracy należy do podmiotów gospodarczych sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle). Liczba tych podmiotów w badanym okresie wykazywała tendencje spadkowe, w 2010 r. wynosiła 555 jednostek, natomiast w 2014 r. spadła o 12,44%. Obecnie udział sekcji G stanowi blisko 30% zarejestrowanych działalności.

Największą dynamiką rozwoju charakteryzowały się sekcje N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca), oraz Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna), których całkowity wzrost na przestrzeni lat 2010 – 2014 osiągnął odpowiednio

44% (8 jednostek) oraz 19,05% (12 jednostek). Wzrost liczby podmiotów odnotowano także w sekcji R oraz S i T (pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) i wyniósł on odpowiednio 11,1% (2 jednostki) oraz 2,56% (3 jednostki).

Sekcją, w której spadek liczby podmiotów w roku 2014 w porównaniu do roku 2010 był największy jest sekcja I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi), G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), liczba podmiotów w tych sekcjach zmniejszyła się odpowiednio o 33,4% (8 jednostek), 21,06% (12 jednostek) oraz o 12,4% (69 jednostek). Mniejszy spadek odnotowano jeszcze w 5 sekcjach, natomiast niezmienną liczbę podmiotów gospodarczych w 4 sekcjach.

Tabela 17 Podmioty gospodarcze zarejestrowane w Pionkach w latach 2010-2014

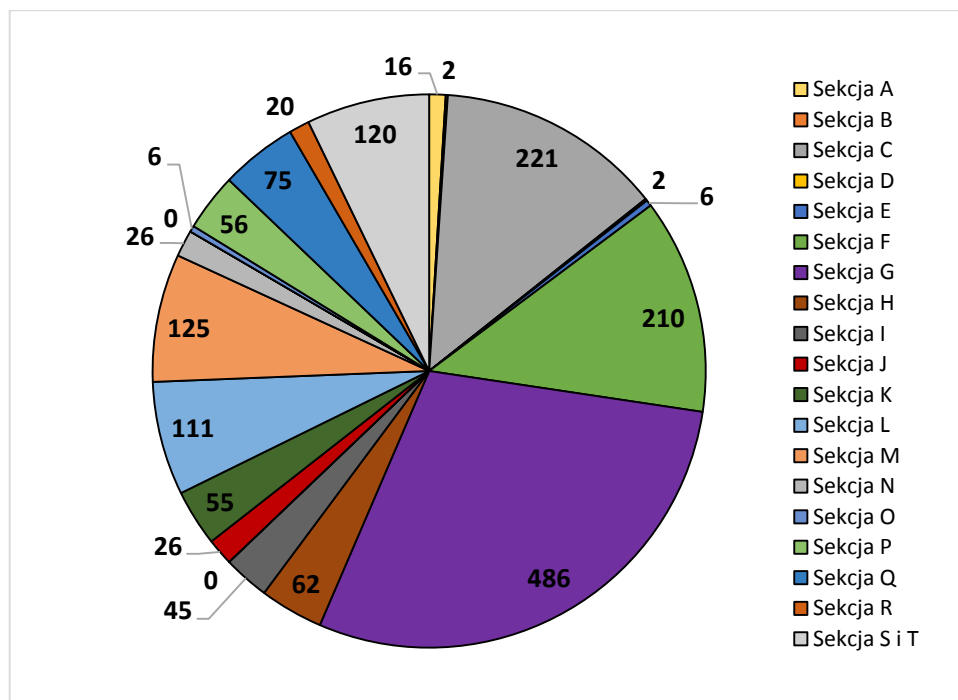
Sekcje PKD	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	1757	1701	1701	1689	1670
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24	26	19	19	16
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	1	1	1	1	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	217	199	214	217	221
Sekcja D – Wytw. i zaopatryw. w energię elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyz.	2	2	2	2	2
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	4	6	7	6
Sekcja F - Budownictwo	238	214	220	219	210
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	555	531	515	504	486
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	63	67	70	67	62
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	57	58	51	46	45
Sekcja J - Informacja i komunikacja	29	29	30	29	26
Sekcja K - Działalność finansowa i	57	56	52	53	55

ubezpieczeniowa					
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	109	108	108	109	111
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	127	132	131	120	125
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	18	18	23	29	26
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6	6	6	6	6
Sekcja P - Edukacja	52	56	56	54	56
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	63	65	61	67	75
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18	18	18	19	20
Sekcja S i T – Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe	117	111	118	121	120

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 9. Struktura podmiotów gospodarczych w Pionkach w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

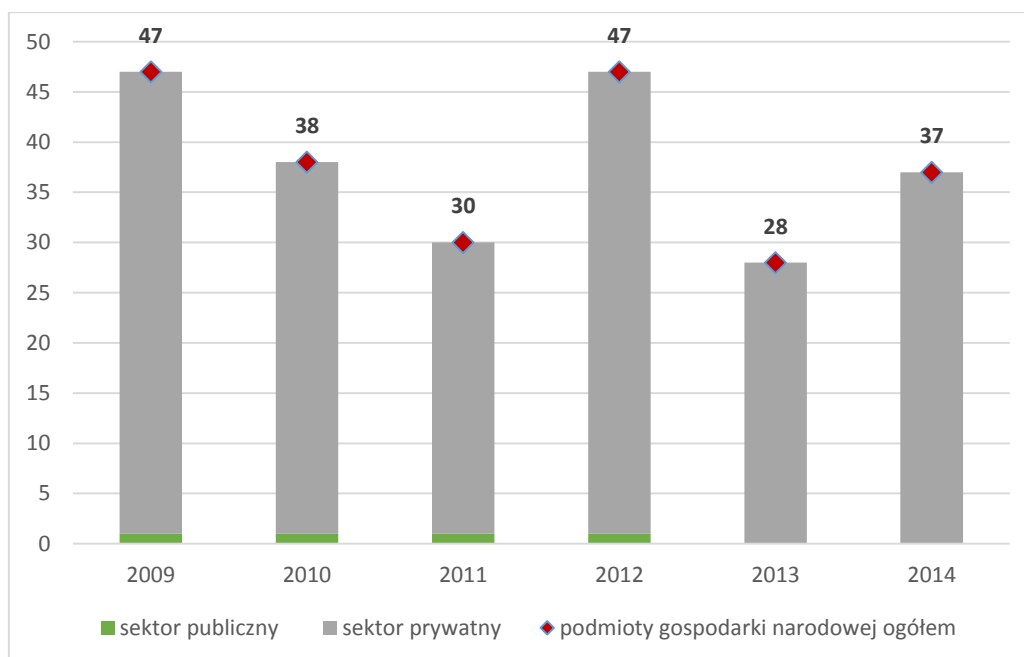
Najwięcej nowo zarejestrowanych podmiotów odnotowano w Pionkach w 2010 r. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej charakteryzuje się dużą zmiennością, ogólny wzrost w 2014 r. w porównaniu do roku bazowego wyniósł 10,08%.

Tabela 18. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	119	170	117	117	118	131
sektor publiczny	0	0	2	2	5	3
sektor prywatny	119	170	115	115	113	128

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 10. Liczba nowych podmiotów gospodarki narodowej

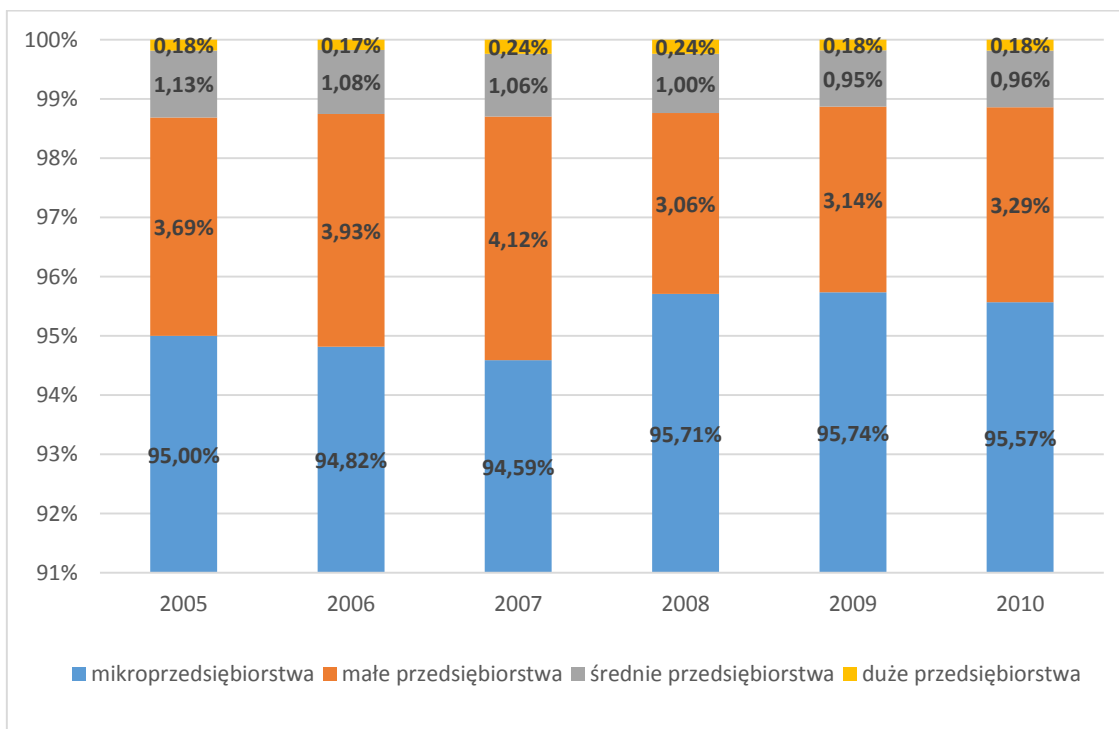
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

W liczbie podmiotów gospodarczych zdecydowanie dominuje liczba mikroprzedsiębiorstw, które zatrudniają mniej niż 10 pracowników, a ich roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów euro. W 2014 roku ich udział w liczbie zarejestrowanych podmiotów w Pionkach wyniósł 95,57%. Małe przedsiębiorstwa,

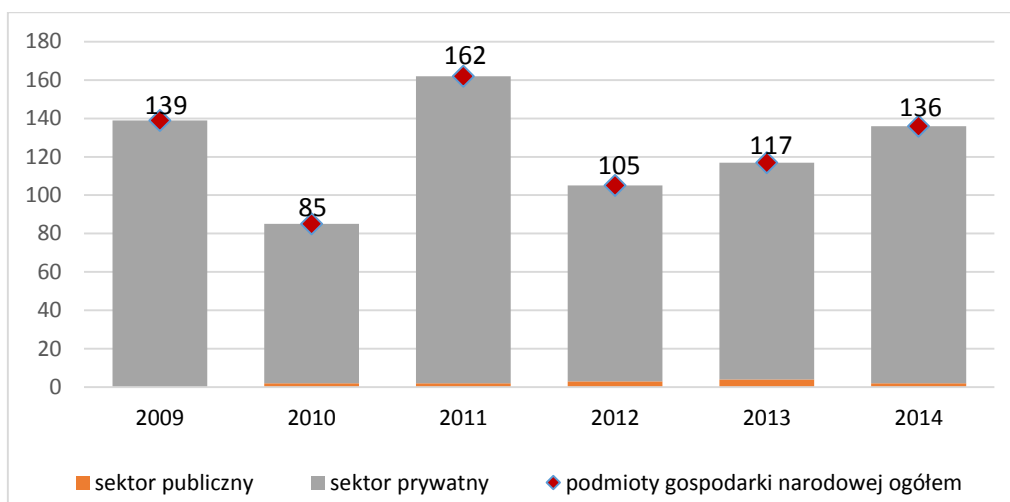
zatrudniające mniej niż 50 pracowników, posiadały udział w wysokości 3,29%. Pozostałe podmioty to przedsiębiorstwa średnie (zatrudniające mniej niż 250 pracowników z rocznym obrotem nieprzekraczającym 50 mln euro) oraz duże (zatrudniające powyżej 250 pracowników). Udziały w poszczególnych grupach na przestrzeni analizowanych lat pozostają na zbliżonym poziomie.

Wykres 11. Podmioty wg klas wielkości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Zróznicowaną tendencją charakteryzuje się liczba podmiotów wyrejestrowanych na terenie miasta Pionki, najwyższa liczba tych podmiotów została odnotowana w 2011 roku (162 wyrejestrowane podmioty). Od 2012 roku liczba ta systematycznie wzrastała. Najmniejsza liczba wyrejestrowanych podmiotów zanotowano w 2010 r., gdy wyrejestrowało się 85 podmiotów gospodarczych.

Wykres 12. Podmioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

2.3. Bezrobocie

W 2014 r. w Pionkach zarejestrowanych było 1702 bezrobotnych. W analizowanym okresie liczba osób bezrobotnych wahała się. W 2010 roku była ona najwyższa i wynosiła 2208 bezrobotnych, w kolejnym roku spadła o 6,4% osiągając poziom 2067 osób, a w następnym roku zaobserwowano niewielki wzrost liczby osób bezrobotnych o 0,33%. W 2013 roku liczba osób bezrobotnych była najniższa spośród wszystkich lat okresu badania i zdecydowanie odróżniała się od pozostałych lat, nastąpił bowiem gwałtowny spadek o blisko 23% w porównaniu z rokiem 2010. Na początku analizowanego okresu liczba bezrobotnych kobiet była wyższa od liczby bezrobotnych mężczyzn o 5,98%. W 2011 r. sytuacja uległa zmianie i zauważyć można przewagę liczby bezrobotnych mężczyzn nad liczbą kobiet. W 2014 r. udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy był wyższy o 4,07%.

Tabela 19 Bezrobotni w Pionkach w latach 2010 - 2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	2208	2067	2074	2040	1702
Kobiety	1138	1063	1021	991	868
Mężczyźni	1070	1004	1053	1049	834

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W analizowanym okresie udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym utrzymywał się na podobnym poziomie. W 2010 r. wynosił 16,5% i osiągnął wtedy najwyższą wartość. W kolejnym roku spadł do 15,7%. Natomiast w ostatnim roku okresu badania udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym osiągnął minimalną wartość 13,8%.

Tabela 20 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	16,5	15,7	16,1	16,2	13,8
Kobiety	17,6	16,9	16,6	16,7	15,1
Mężczyźni	15,4	14,6	15,6	15,8	12,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

3. SFERA SPOŁECZNA

3.1. Struktura demograficzna i społeczna

Na dzień 31 grudnia 2014 r. w Pionkach zamieszkiwało 19168 osób. Na przestrzeni ostatnich 5 lat odnotowano spadek liczby mieszkańców o 3,64%, widoczna jest wyraźna tendencja spadkowa, gdyż liczba mieszkańców Pionek rokrocznie zmniejszała się. Efektem tego jest również spadek gęstości zaludnienia z 1084,624 osób na km² w roku 2010 do 1045,147 osób na km² w 2014 r. Większą część społeczeństwa, bo 51,91% stanowią kobiety. Współczynnik feminizacji społeczeństwa Pionek w 2014 r. wynosił 107 kobiet na 100 mężczyzn i w całym analizowanym okresie utrzymywał się na stałym poziomie.

Tabela 21 Liczba mieszkańców Pionek według płci w latach 2009 - 2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	19892	19702	19550	19382	19168
Kobiety	10314	10226	10144	10050	9952
Mężczyźni	9578	9476	9406	9332	9216

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

O trudnej sytuacji demograficznej Pionek świadczą niewątpliwie wskaźnik przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji. Na przestrzeni ostatnich lat w Pionkach zmniejszyła się liczba urodzeń. W 2009 r. odnotowano ich 175, natomiast w 2014 r. 155, co oznacza spadek o 11,43%. Liczba zgonów utrzymuje się w badanym okresie na podobnym poziomie, jednakże od roku 2010 wykazuje tendencję wzrostową. W okresie objętym badaniem, przyrost naturalny w Pionkach charakteryzował się niskimi, ujemnymi wartościami. W latach 2009-2011 zaobserwowano zwiększanie przyrostu naturalnego, do maksymalnej wartości -3 w 2011 r. W kolejnych latach tendencja ta wyraźnie się odwróciła, przyrost naturalny zaczął przybierać coraz niższe ujemne wartości. Najniższa przypada na ostatni rok badanego okresu, 2014 z wartością -51.

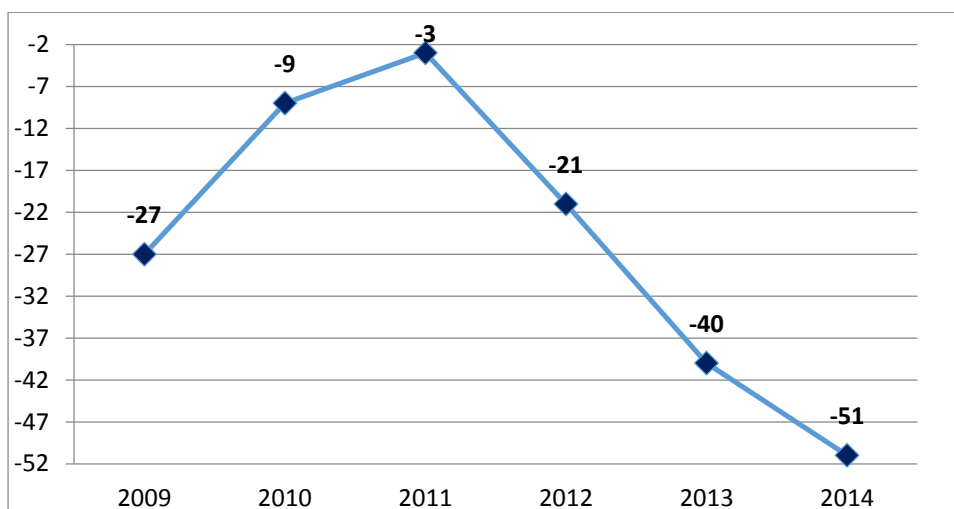
Tabela 22 Ruch naturalny według płci w Pionkach w latach 2009 - 2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia żywe ogółem	175	181	180	163	163	155
Kobiety	97	88	88	74	80	73
Mężczyźni	78	93	92	89	83	82
Zgony ogółem	202	190	183	184	203	206
Kobiety	86	80	77	84	91	93
Mężczyźni	116	110	106	100	112	113
Przyrost naturalny	-27	-9	-3	-21	-40	-51
Kobiety	11	8	11	-10	-11	-20
Mężczyźni	-38	-17	-14	-11	-29	-31

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 13 Przyrost naturalny w Pionkach w latach 2009-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wpływ na kształtowanie się sytuacji demograficznej, oprócz przyrostu naturalnego ma także saldo migracji. Na przestrzeni lat 2009-2014 w Pionkach w każdym roku analizowanego okresu przyjmowało ono wartości ujemne, co jest niepokojącym zjawiskiem. W badanym okresie najgorszy pod tym względem okazał się być rok 2011, wtedy aż 187 osób więcej zdecydowało się opuścić Pionki, niż w nich zamieszkać. Największy udział w ogólnej liczbie zameldowań stanowią zameldowania ze wsi (w 2014 r. wynosił on 49,57%). Z kolei najczęściej wybieranym kierunkiem emigracji mieszkańców Pionek były inne miasta, stanowiły one 57,4% wszystkich wymeldowań. Ponad 40% osób wymeldowujących się osiedliło się na wsi.

Tabela 23 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zameldowania ogółem	122	93	153	93	107	121
Zameldowania z miast	41	34	81	51	40	39
Zameldowania ze wsi	77	57	66	36	62	61
Zameldowania z zagranicy	4	2	6	6	5	21
Wymeldowania ogółem	227	265	340	254	286	277
Wymeldowania do miast	140	135	178	129	160	159
Wymeldowania na wieś	86	129	147	122	118	111
Wymeldowania za granicę	1	1	15	3	8	7
Saldo migracji	-105	-172	-187	-161	-179	-156

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

3.2. Struktura wieku

Najliczniejszą grupą wiekową w Pionkach są osoby w wieku 20-39 lat, w 2014 r. stanowiły one 29,76% ogółu społeczeństwa. Liczba osób w tym wieku na przestrzeni ostatnich lat wykazuje jednak tendencję spadkową. W analizowanym okresie zmniejszyła się o ponad 31%. Kolejną co do liczebności grupą są osoby w wieku 40-59 lat, ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców Pionek w 2014 r. wynosił 28,06%, również ta grupa charakteryzuje się zmniejszającą się liczbą osób. Osoby w wieku produkcyjnym stanowią najliczniejszą grupę, a ich udział wynosi ponad 64% ogółu społeczeństwa. Grupa osób 0-19 lat zajmuje następną pozycję, w 2014 r. zaliczały się do niej 3365 osoby, co stanowi 17,56% liczby mieszkańców. Jednakże niepokojący jest fakt, iż z roku na rok liczba osób należących do grupy ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje. Najmniej licznymi grupami są przedziały wiekowe 60-79 lat oraz powyżej 80 lat. Druga z tych grup jest najmniej liczną ze wszystkich ujętych w klasyfikacji i w 2014 r. liczyła tylko 823 osoby. Obie grupy razem stanowią 24,62% ogółu mieszkańców Pionek. Można zauważyć, że w analizowanym okresie liczebność osób w wieku poprodukcyjnym sukcesywnie wzrasta, co jest związane z procesem starzenia się społeczeństwa.

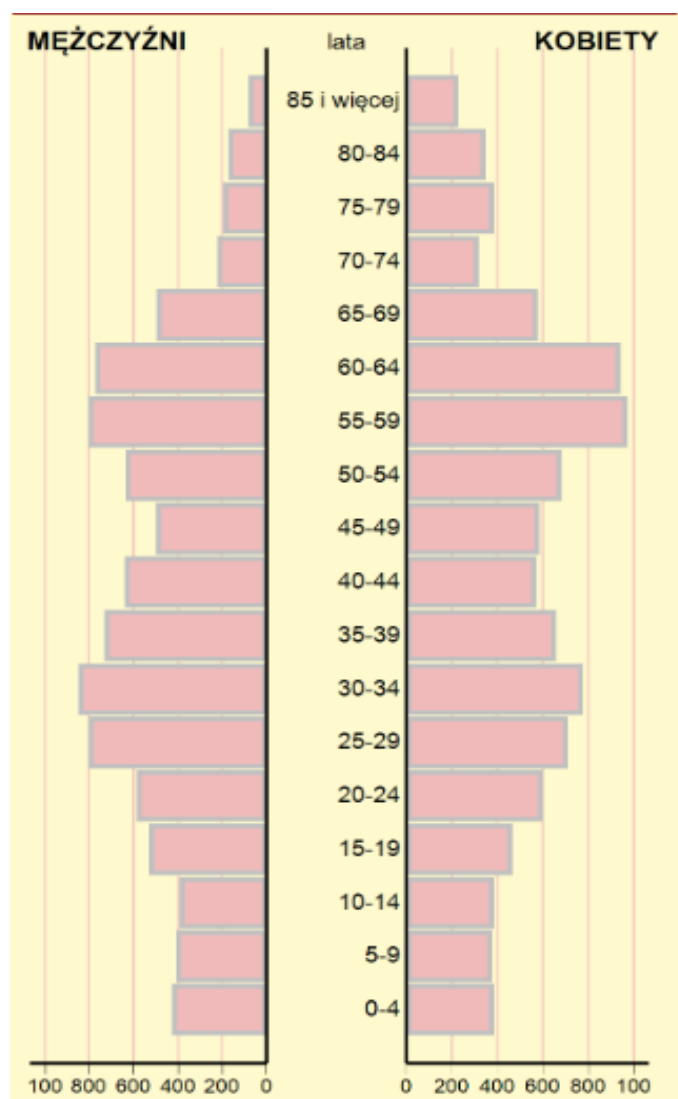
Tabela 24 Liczba ludności wg grup wieku w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkańców						
0-19	3 744	3 752	3 632	3 519	3 450	3 365
20-39	5 889	6 181	6 081	5 971	5 867	5 704
40-59	6 022	6 055	5 909	5 775	5 571	5 379
60-79	3 065	3 254	3 355	3 517	3 699	3 897
80 i więcej	581	650	725	768	795	823
Udział % w liczbie ludności ogółem						
0-19	19,40	18,86	18,43	18,00	17,80	17,56
20-39	30,51	31,07	30,86	30,54	30,27	29,76
40-59	31,20	30,44	29,99	29,54	28,74	28,06
60-79	15,88	16,36	17,03	17,99	19,08	20,33
80 i więcej	3,01	3,27	3,68	3,93	4,10	4,29

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Struktura wieku i płci przedstawia udział różnych grup wiekowych w populacji. Graficznym odzwierciedleniem tego podziału jest piramida wieku i płci. Kształt piramidy obrazuje strukturę wieku społeczeństwa. Struktura mieszkańców Pionek w 2014 r. tworzy piramidę regresywną, o kształcie najbardziej pasującym do populacji ustabilizowanej. Najmniej liczna jest grupa osób w wieku poprodukcyjnym, jednak jej udział z roku na rok będzie się powiększał, a piramida będzie się rozrastała ku górze. Charakterystyczny jest także większy udział grupy osób w wieku przedprodukcyjnym, aczkolwiek w ogólnej strukturze wieku społeczeństwa, grupa ta stanowi wąski spód piramidy. Z kolei najliczniejsza jest grupa osób w wieku produkcyjnym, jednak można przewidywać, że w przyszłości sytuacja ulegnie zmianie, a udział tej grupy w całej strukturze wieku społeczeństwa Pionek będzie się zmniejszał.

Wykres 14 Ludność Pionek wg wieku i płci w 2014 roku

Źródło: *Statystyczne Vademecum Samorządowca*

W 2014 r. w Pionkach ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 65% ogółu ludności i wykazywała tendencję spadkową w całym okresie objętym badaniem, w porównaniu z rokiem 2010 była to różnica 1107 osób, czyli 8,26%. W analizowanym okresie zauważa się także niepokojące zjawisko, jakim jest spadek (o 9,81 procent od 2010 r.) liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, na rzecz grupy osób w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 21,6procent od 2010 r.). W 2014 r. grupa ta stanowiła aż 20,6 % ogółu społeczeństwa Pionek, a w przyszłości można przewidywać dalszy wzrost jej udziału w strukturze społecznej miasta. Sytuacja ta jest charakterystyczna dla ogółu społeczeństwa polskiego. Obecnie proces starzenia się społeczeństwa nie przynosi natychmiastowych negatywnych skutków, jednak w przyszłości może spowodować zbyt duże obciążenie demograficzne i zatrzymanie rozwoju gospodarczego.

Tabela 25 Liczba ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz płci w latach 2010-2014 (faktycznie miejsce zamieszkania)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Wiek przedprodukcyjny					
Ogółem	3243	3155	3069	3022	2925
Kobiety	1567	1519	1471	1443	1415
Mężczyźni	1676	1636	1598	1579	1510
Wiek produkcyjny					
Ogółem	13403	13163	12908	12587	12296
Kobiety	6456	6297	6147	5950	5745
Mężczyźni	6947	6866	6761	6637	6551
Wiek poprodukcyjny					
Ogółem	3246	3384	3573	3773	3947
Kobiety	2291	2410	2526	2657	2792
Mężczyźni	955	974	1047	1116	1155

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Niekorzystne zmiany można zauważyć także w rosnących wartościach wskaźników obciążenia demograficznego. Wskaźnik liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrósł na przestrzeni ostatnich 5 lat aż o 7,9. Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2014 roku w Pionkach przypadało 55,9 osób w wieku

nieprodukcyjnym (wzrost o 7,5 w porównaniu do 2010 r.). Największą dynamiką wzrostu wśród wskaźników obciążenia demograficznego dla Pionek charakteryzuje się wskaźnik liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W 2010 r. wynosił on 100,1 osób, natomiast 4 lata później na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadały już aż o ponad 34 osoby w wieku poprodukcyjnym więcej.

Tabela 26 Wskaźnik obciążenia demograficznego w Pionkach w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	48,4	49,7	51,5	54,0	55,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	100,1	107,3	116,4	124,9	134,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	24,2	25,7	27,7	30,0	32,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

3.3. Struktura organizacji pozarządowych

Podstawowym kierunkiem działania organizacji pozarządowych jest działalność społeczna i wolontariat i nie jest ona nastawiona na osiągnięcie zysku. Pionki posiadają wieloletnie tradycje współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na terenie miasta zarejestrowanych jest wiele organizacji pozarządowych, których działania nakierowane są na obszary problemowe, odczuwalne w środowisku mieszkańców. Rolą organizacji pozarządowych jest budowanie kapitału społecznego przez tworzenie sieci powiązań międzyludzkich, mobilizacja grup społecznych i jednostek do większej aktywności obywatelskiej, politycznej, kulturalnej, artystycznej czy religijnej.

Organizacje pozarządowe opierają się w znacznej mierze na nieodpłatnej pracy członków-wolontariuszy, są rzecznikiem interesów różnych grup społecznych, niosą pomoc potrzebującym, udzielają rady i wsparcia.

Na terenie Pionek działają organizacje, które stanowią podstawę rozwoju lokalnych społeczności skupiając najaktywniejszych i najwrażliwszych na sprawy społeczne obywateli pionkowskiego środowiska.

Tabela 27 Organizacje pozarządowe w Pionkach

Struktura organizacji pozarządowych.:
Organizacje o charakterze pomocowo - charytatywnym: 1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Środowiskowe Ognisko Wychowawcze O/Pionki 2. Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Diecezji Radomskiej/Oddział Pionki 3. Parafialny Zespół „Caritas” Diecezji Radomskiej przy Parafii ś.w. Barbary w Pionkach 4. Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Pionkach 5. Stowarzyszenie SUMUS 6. Stowarzyszenie „Z nami w przyszłość” 7. Pionkowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami 8. OSP Pionki
Organizacje o charakterze narodo- patriotycznym: 9. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Obwód „Ziemia Radomska” 10. Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Pionki 11. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło w Pionkach 12. Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych 13. Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział Pionki 14. Związek Strzelecki „Strzelec”
Organizacje i stowarzyszenia o charakterze sportowo - rekreacyjnym: 15. KS „PROCH” 16. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „DELFIN” 17. Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „JUNIOR” 18. UKS „BETA” 19. UKS „CHAMPION” 20. Pionkowskie Stowarzyszenie Tenisowe „Challenge” 21. Pionkowskie Towarzystwo Siatkówki 22. TKKF Pionki 23. UKS „Orlik Pionki” 24. Centrum TANG SOO DO 25. Klub Sportów Walki „Sparta Pionki” 26. Polski Związek Wędkarski Koło Pionki 27. Klub Żeglarski Pionki
Organizacje i stowarzyszenia o charakterze kulturalno-oświatowym: 28. Stowarzyszenie Muzyczne CONSONANAS 29. Towarzystwo Kulturalno – Oświatowe MUZAK 30. Stowarzyszenie ASTA

31. Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum Nr 1 w Pionkach
32. Stowarzyszenie Pionkowskich Przedszkoli
33. Stowarzyszenie „Pro-IMPULS”
34. Społeczne Ognisko Artystyczne
35. ZNP O/Pionki
36. Stowarzyszenie Seniorów „Barwy Życia”
37. Polski Związek Emerytów i Rencistów Zarząd Miejski w Pionkach
38. Stowarzyszenie „KONTRAST”
39. Klub Seniora „Promyk Nadziei”

Organizacje i stowarzyszenia o charakterze religijnym:

40. Akcja Katolicka Parafialny Oddział przy Parafii Św. Barbary
41. Akcja Katolicka Parafialny Oddział przy Parafii NMP Królowej Polski

Organizacje i stowarzyszenia promocji zdrowia:

42. Stowarzyszenie Klub „Amazonki” w Pionkach
43. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Miejski w Pionkach
44. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Wzajemnej Pomocy „Azyl”

Organizacje wspomagające rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności:

45. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego O/Pionki

Organizacje ekonomii społecznej:

46. Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Otwarte Serca”

Z przedstawionego wyżej zestawienia wynika, iż struktura organizacji pozarządowych w Pionkach jest bogata i różnorodna. Brak jest natomiast organizacji o charakterze gospodarczym, które kreowałyby i promowały rozwój przedsiębiorczości,

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nałożyła na organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego obowiązek corocznego uchwalania programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Miasto Pionki posiada wieloletnie tradycje współpracy z tymi podmiotami. Corocznie zatwierdzane i realizowane są stosowne programy. Formy współpracy są z roku na rok poszerzane i udoskonalane. Obecnie jest to zróżnicowany zestaw działań i środków mających na celu jak najszersze zaangażowanie obywateli w zarządzanie Gminą, przez przekazywanie możliwie największej liczby zadań publicznych do realizacji organizacjom pozarządowym.

Rada Miasta Pionki corocznie uchwała Roczny Program Współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie .

W tym Programie Gmina Miasto Pionki zadeklarowała wolę budowania dialogu obywatelskiego, chęć umacniania lokalnych działań, stwarzanie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odbywa się w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności i wzajemnego poszanowania interesów partnerów współpracy.

Priorytetowe obszary współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami obejmują:

- pomoc społeczną,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalność charytatywną,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
- ochronę i promocję zdrowia,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- działalność wspomagającą rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności,
- działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- naukę, szkolnictwo wyższe, edukację, oświatę i wychowanie,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży,
- kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego,

- turystykę i krajoznawstwo,
- działalność na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- obronność państwa i działalność Narodowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich,
- ratownictwo i ochronę ludności,
- pomoc ofiarom katastrofy, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- upowszechnianie i ochronę praw konsumentów,
- działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- promocję i organizację wolontariatu,
- pomoc Polonii i Polakom za granicą,
- działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,
- promocję Rzeczypospolitej Polskiej za granicą,
- działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

3.4. Stan bezpieczeństwa na terenie miasta

Zapewnieniem bezpieczeństwa na obszarze miasta Pionki zajmują się funkcjonariusze policji/dzielnicowi z Komisariatu Policji w Pionkach, którzy podlegają Komendzie Miejskiej Policji w Radomiu. Na straży bezpieczeństwa stoi również Ochotnicza i Państwowa Straż Pożarna.

W 2014 r. na terenie miasta odnotowano 132 przestępstwa. Z policyjnych danych statystycznych wynika, że najpoważniejszym zagrożeniem dla bezpieczeństwa mieszkańców miasta są:

- kradzieże z włamaniem,
- kradzieże na szkodę osób fizycznych,
- rozboje.

W odczuciu mieszkańców zagrożeniem bezpieczeństwa jest:

- chuligaństwo,
- niszczenie mienia,
- wykroczenia drogowe.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną podstawowych metod analizy strategicznej, zestawienie mocnych i słabych stron (uwarunkowanych czynnikami wewnętrznymi) oraz szans i zagrożeń (uwarunkowanych czynnikami zewnętrznymi). Istotą analizy SWOT jest wskazanie najlepszego rozwiązania, a więc kierunku działań jakie powinno podjąć miasto by doprowadzić do realizacji celu najważniejszego oraz identyfikacja czynników, które mogą wpłynąć na funkcjonowanie miasta. Analiza SWOT dla „Strategii Rozwoju Gminy Miasto Pionki na lata 2016-2022” została opracowana na podstawie danych uzyskanych z diagnozy społeczno-gospodarczej miasta Pionki oraz na podstawie wyników ankiety.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- Duża powierzchnia terenów zieleni wokół miasta (bliskość Puszczy Kozienickiej),- Dogodne położenie w centralnej części kraju,- Potencjał ludzki,- Występowanie wielu terenów inwestycyjnych,- Istnienie na terenie miasta obszarów włączonych do Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,- Istniejące połączenie kolejowe,- Szeroka oferta kulturalna- Bogata historia miasta,- Zaangażowanie władz lokalnych w rozwój miasta,- Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa,- Dbanie o czystość na terenie miasta,- Licznie działające organizacje pozarządowe oraz kluby sportowe.	<ul style="list-style-type: none">- zdewastowana baza rekreacyjna,- Przystarzały tabor komunikacji miejskiej,- Występowanie barier architektonicznych w przestrzeni,- Mała liczba inwestycji,- Zły stan techniczny dróg i chodników,- Mała liczba miejsc pracy oraz niskie płace,- Zmniejszająca się liczba podmiotów gospodarki narodowej,- Niski wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym,- Słabo rozwinięta baza turystyczna,- Zły stan techniczny obiektów dziedzictwa kulturowego,- Niewystarczająca oferta kulturalna oraz rekreacyjno- rozrywkowa,- Niewystarczająca liczba parkingów,- Zły stan techniczny oczyszczalni ścieków,- Niepełne skanalizowanie miasta,

	<ul style="list-style-type: none">- Brak ścieżek rowerowych,- Niezadowalający poziom estetyki centrum miasta,- Małe zaangażowanie mieszkańców w życie miasta,- Niekorzystna struktura demograficzna,- Wysoki poziom bezrobocia, w szczególności długotrwałego i strukturalnego,- Malejąca liczba mieszkańców miasta, w związku z ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji,- Niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">- Możliwość finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych w tym UE w ramach perspektywy finansowej 2014 – 2020,- Aktywizacja rynku pracy,- Rozwój lokalnego sektora gospodarczego i pozyskanie inwestorów zewnętrznych,- Rozwój turystyki oraz działalności sportowo-rekreacyjnej,- Zwiększenie rozpoznawalności Pionek jako miejsca atrakcyjnego ze względu na tradycje przemysłowe i sportowe,- Wzrost zainteresowania inwestorów terenami przemysłowymi i poprzemysłowymi,- Rozwój otoczenia i instytucji wspierających biznes,- Dostosowanie programów nauczania do potrzeb lokalnego rynku pracy,- Wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.	<ul style="list-style-type: none">- Pogłębiająca się sytuacja ubożenia społeczeństwa,- Utrzymywanie się wysokiego poziomu bezrobocia,- Rosnąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej,- Spadek poziomu aktywności obywatelskiej,- Konkurencja w zakresie możliwości pozyskiwania środków na realizację przedsięwzięć rozwojowych,- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców,- Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym,- Odpływ uzdolnionej, dobrze wykształconej kadry pracowniczej.

II. PLAN STRATEGICZNY ROZWOJU MIASTA PIONKI

1. Wizja i misja miasta

Misja

Misja określa kluczowe obszary, w których będzie koncentrować się interwencja samorządu lokalnego oraz wszystkich innych podmiotów zaangażowanych w realizację zadań mających na celu rozwój miasta Pionki oraz zasady jakimi kieruje lub będzie kierowało się miasto by osiągnąć stan pożądany.

Zrównoważony rozwój miasta, rozwiązywanie poprzez działania rewitalizacyjne złożonych problemów obszarów zdegradowanych oraz podnoszenie poziomu życia wszystkich mieszkańców miasta, poprzez zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego, z wykorzystaniem walorów krajobrazowych.

Wizja

Wizja miasta określa jego stan (pozycję w przyszłości), do którego się dąży poprzez realizację szeregu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań, angażując wszystkie możliwe zasoby. Jest ona wyrazem aspiracji społecznych oraz wyobrażeń przyszłości.

Pionki - atrakcyjne, nowoczesne, dynamicznie rozwijające się miasto, zapewniające poprzez proces rewitalizacji włączenie społeczne wszystkich mieszkańców, wysoką jakość życia, dobrze zorganizowaną przestrzeń publiczną, wykorzystujące swoje położenie i potencjał społeczno-gospodarczy.

2. Cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań

Dla każdego z pięciu obszarów strategicznych, wskazanych poniżej, określono strategiczny cel, z którego wynikają cele operacyjne. Każdemu celowi operacyjnemu z kolei przyporządkowano kierunki działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie celów operacyjnych, strategicznych, a w konsekwencji umożliwi urzeczywistnienie wizji miasta.

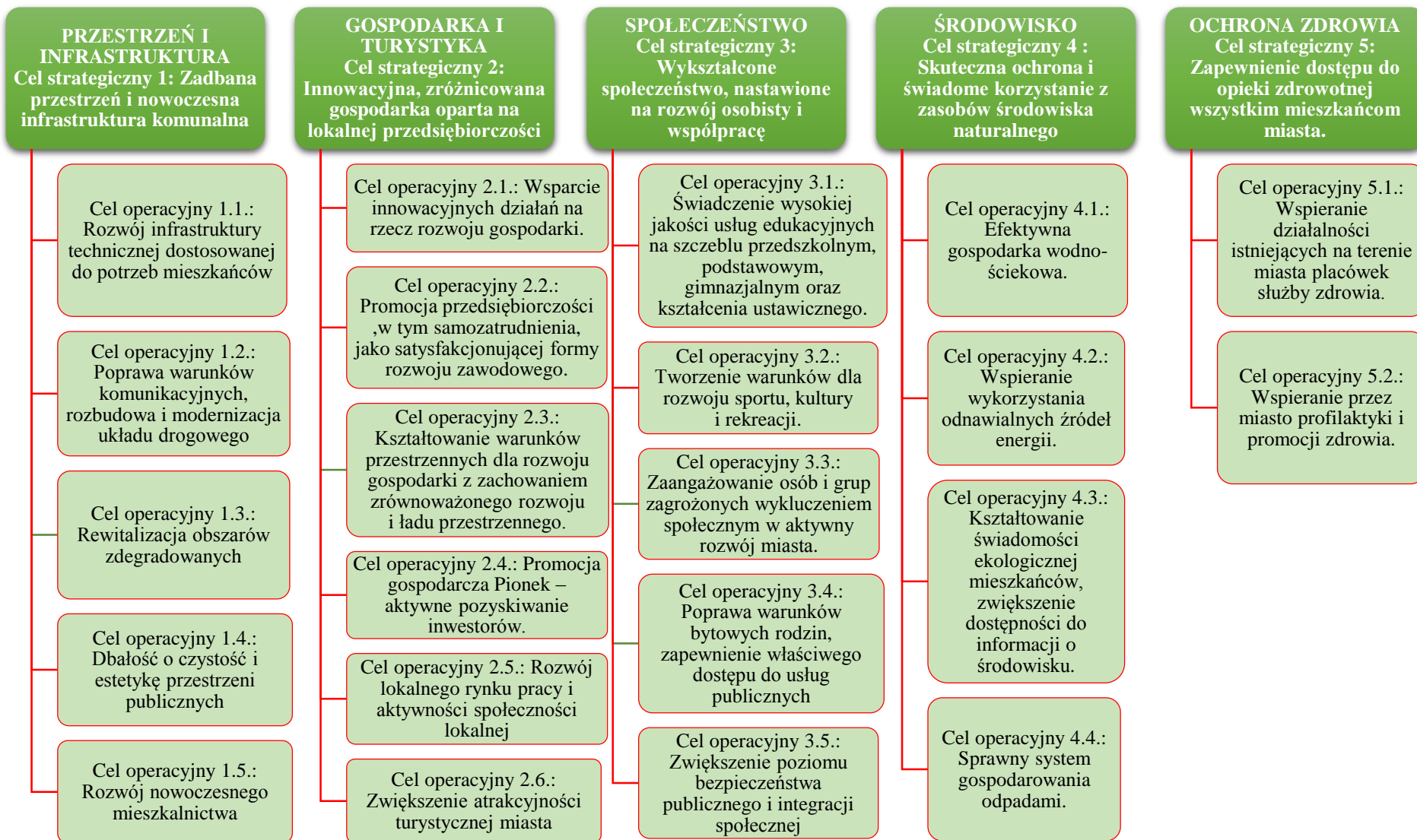
Obszar tematyczny I. Przestrzeń i Infrastruktura;

Obszar tematyczny II. Gospodarka, Turystyka i Rekreacja;

Obszar tematyczny III. Społeczeństwo;

Obszar tematyczny IV. Środowisko;

Obszar tematyczny V. Ochrona Zdrowia.

Przestrzeń i infrastruktura

Cel strategiczny 1: Zadbane przestrzeń i nowoczesna infrastruktura komunalna

Cele operacyjne:

1.1 Rozwój infrastruktury technicznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i kanalizacji deszczowej,
- Modernizacja oczyszczalni ścieków,
- Modernizacja ujęć wody,
- Modernizacja i zagospodarowanie ciepłowni miejskiej,
- Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej,
- Modernizacja oświetlenia ulicznego
- Rewitalizacja terenów zielonych
- Budowa targowiska miejskiego
- Utworzenie cmentarza komunalnego
- Zagospodarowanie terenów wokół stacji PKP Pionki Głównie i Zachodnie
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Modernizacja placów i skwerów miejskich.
- Uporządkowanie i uzbrojenie terenów pod zabudowę przemysłową, publiczną i mieszkaniową.
- Zwiększenie dostępu do szybkiego Internetu i Wi-Fi

1.2. Poprawa warunków komunikacyjnych, rozbudowa i modernizacja układu drogowego

- Budowa nowych dróg i modernizacja istniejących,
- Modernizacja oświetlenia ulicznego,
- Stworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych,
- Utwardzanie dróg gruntowych,
- Modernizacja zniszczonych chodników oraz budowa nowych,
- Budowa sygnalizacji świetlnej,
- Rozbudowa istniejących parkingów oraz budowa parkingów w okolicach obiektów użyteczności publicznej,
- Ewidencja dróg i oznakowania drogowego,

- Likwidacja barier architektonicznych i wprowadzanie rozwiązań ułatwiających osobom dotkniętym niepełnosprawnością funkcjonowanie w społeczeństwie.
- Budowa ścieżek rowerowych,
- Poprawa jakości infrastruktury drogowej w Pionkach.
- Usprawnienie układu komunikacyjnego Pionek ze szczególnym uwzględnieniem wyprowadzenia pojazdów ciężkich z centrum miasta.

1.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

- Rewitalizacja terenów i infrastruktury przemysłowych i poprzemysłowych,
- Rewitalizacja zbiorników wodnych i doliny rzeki Zagożdzonki
- Rewitalizacja osiedli położonych w granicach ochrony konserwatorskiej,
- Działania ukierunkowane na zmniejszenie liczby osób bezrobotnych na obszarach zdegradowanych,
- Działania ukierunkowane na zmniejszenie poziomu ubóstwa mieszkańców obszarów kryzysowych,
- Rewitalizacja części wspólnych osiedli mieszkaniowych,
- Rewitalizacja i zagospodarowanie obszarów zieleni miejskiej,
- Poprawa spójności funkcjonalno - przestrzennej obszarów zdegradowanych,
- Opracowanie Programu Rewitalizacji na lata 2016-2022

1.4. Dbalność o czystość i estetykę przestrzeni publicznych

- Zachowanie i przywracanie wysokiego poziomu estetyki otoczenia i ładu przestrzennego
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na terenie miasta,
- Zwiększanie zasobów zieleni miejskiej
- Poprawa stanu zieleni towarzyszącej trasom komunikacyjnym
- Modernizacja oraz budowa nowych toalet publicznych,
- Stworzenie programu ochrony i kształtowania przestrzeni publicznej,
- Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego kolejnych obszarów miasta,

1.5. Rozwój nowoczesnego mieszkalnictwa

- Uwolnienie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- Budowa osiedla wielorodzinnego,
- Modernizacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych,
- Budowa nowych i rozbudowa istniejących mieszkań socjalnych i komunalnych,

- Dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Rewitalizacja najbardziej zaniedbanych obszarów miasta
- Opracowanie spójnej polityki przestrzennej i infrastrukturalnej miasta

Gospodarka i Turystyka

Cel strategiczny 2: Innowacyjna, zróżnicowana gospodarka oparta na lokalnej przedsiębiorczości.

Cele operacyjne:

2.1. Wsparcie innowacyjnych działań na rzecz rozwoju gospodarki

- Opracowanie i wdrożenie kompleksowej polityki wspierania przedsiębiorczości,
- Powołanie stałego forum współpracy samorządu z przedsiębiorcami,
- Wspieranie działalności funduszy poręczeń i kredytowych,
- Wspieranie podmiotów tworzących nowe miejsca pracy,
- Stworzenie efektywnego systemu pozyskiwania środków zewnętrznych,
- Promocja zewnętrznych źródeł finansowania przedsiębiorstw
- Stworzenie inkubatora przedsiębiorczości,
- Rozwój terenów wchodzących w skład Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Promocja miasta jako miejsca przyjaznego dla prowadzenia działalności gospodarczej.

2.2. Promocja przedsiębiorczości, w tym samozatrudnienia, jako satysfakcjonującej formy rozwoju zawodowego

- Współpraca z placówkami oświatowymi w celu dostosowania programów nauczania oraz organizacji praktyk zawodowych,
- Wspieranie instytucji otoczenia biznesu
- Stworzenia inkubatora przedsiębiorczości jako instytucji wspierającej wzrost samozatrudnienia
- Utworzenie i wspieranie ośrodków kariery zawodowej,
- Wspieranie przedsiębiorstw w kierunku unowocześniania procesów produkcyjnych,
- Kształcenie cech przedsiębiorczości wśród młodzieży.

2.3. Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki z zachowaniem zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego

- Uzbrojenie działek pod działalność gospodarczą pod potrzeby inwestora
- Wdrożenie w życie koncepcji funkcjonowanie Pionkowskiego Parku Przemysłowego
- Zwiększanie dostępności komunikacyjnej obszarów inwestycyjnych,
- Stworzenie bazy danych na temat oferowanych na obszarze miasta terenów inwestycyjnych.

2.4.Promocja gospodarcza Pionek – aktywne pozyskiwanie inwestorów

- Udział w targach inwestycyjnych i forach gospodarczych,
- Promowanie atutów miasta i jego wizerunku,
- Szeroka promocja korzystnych warunków inwestycyjnych,
- Promocja miasta w ramach Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Promowanie i rozwój Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej
- Promocja PPP Pronit

2.5.Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta

- Zagospodarowanie Stawu Górnego
- Odbudowa Stawu Dolnego
- zagospodarowanie doliny Zagożdzonki i zbiorników Januszno
- Wykorzystanie walorów Puszczy Kozienickiej
- Poprawa jakości i estetyki obszarów zagospodarowania turystycznego,
- Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów rekreacyjnych,
- Poprawa architektury zieleni,
- Budowa systemu ścieżek rowerowych,
- Promocja turystyczna miasta,
- Stworzenie produktu turystycznego i jego promocja

Spoleczeństwo

Cel strategiczny 3: Wykształcone społeczeństwo, ukierunkowane na rozwój osobisty i współpracę

Cele operacyjne:

- 3.1.Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych na szczeblu przedszkolnym, podstawowym, gimnazjalnym oraz kształcenia ustawicznego

- Poprawa bazy lokalowej w szkołach i przedszkolach,
- Modernizacja i wyposażenie szkół i placówek oświatowych w sprzęt i pomoce dydaktyczne,
- Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych od poziomu przedszkolnego,
- Podwyższenie kompetencji osób dorosłych w zakresie technologii informacyjnej i znajomości języków obcych
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników oświaty,
- Wspieranie klubów sportowych oraz organizacji pozarządowych działających przy szkołach,
- Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sektorze oświaty.

3.2. Tworzenie warunków dla rozwoju sportu, kultury i rekreacji

- Realizacja projektu PRO –Art.
- Wzbogacenie oferty imprez o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym
- Tworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury zapewniającej zdrowe i efektywne spędzanie wolnego czasu mieszkańców Pionek
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych
- Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na terenie miasta,
- Rewitalizacja Stadionu Sportowego i jego infrastruktury
- Modernizacja Basenu Miejskiego
- Stworzenie Centrum Sportów Wodnych
- Stworzenie Centrum Sportów Zimowych
- Stworzenie programu rozwoju i wspierania sportu
- Rewitalizacja obiektów umożliwiających prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej,
- Wsparcie i promocja lokalnego dorobku kultury

3.3. Zaangażowanie osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w aktywny rozwój miasta

- Budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie rozwoju sektora pozarządowego
- Wsparcie działań osób zagrożonych wykluczeniem
- Tworzenie programów działania na rzecz osób niepełnosprawnych,

- Wspieranie aspiracji rozwojowych osób dotkniętych ubóstwem,
- Przeciwdziałanie pogłębianiu się ubóstwa,
- Zapewnienie odpowiedniej opieki osobom starszym,
- Promocja aktywności kobiet w życiu zawodowym i społecznym.

3.4. Poprawa warunków bytowych rodzin, zapewnienie właściwego dostępu do usług publicznych

- Rozwiązywanie problemów społecznych, pomoc ludziom uzależnionym,
- Zapewnienie miejsc w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych dla wszystkich dzieci,
- Poprawa dostępności i jakości usług , rozwój systemu e-usług publicznych,
- Zapewnienie wysokiej jakości systemu pomocy społecznej

3.5. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i integracji społecznej

- Rozbudowa bazy i doposażenie jednostek służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego,
- Likwidacja materiałów niebezpiecznych z terenów przemysłowych,
- Stworzenie i realizacja programu prewencji
- Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego,
- Utworzenie skutecznego systemu rozpoznawania i ostrzegania mieszkańców miasta o zaistniałych lub mogących zaistnieć zagrożeniach,
- Opracowanie Planu Obrony Cywilnej i Planu Reagowania Kryzysowego dla miasta Pionki,
- Zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Środowisko

Cel strategiczny 4: Skuteczna ochrona i świadome korzystanie z zasobów środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

4.1. Efektywna gospodarka wodno-ściekowa

- Kształtowanie postaw proekologicznych

- Popraw infrastruktury wodno – kanalizacyjnej
- Modernizacja oczyszczalni ścieków
- Promocja i wspieranie ekologicznych przedsięwzięć inwestycyjnych,

4.2. Wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i redukcja emisji – przejście na gospodarkę niskoemisyjną

- Podjęcie działań w zakresie redukcji emisji poprzez realizację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Pionki,
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w ramach inwestycji publicznych,
- Polepszenie jakości powietrza poprzez obniżenie poziomu zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery,
- Termomodernizacja budynków, w szczególności użyteczności publicznej,
- Kampanie informacyjne dotyczące promocji działań zmierzających do ograniczania niskiej emisji.

4.3. Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców, zwiększenie dostępności do informacji o środowisku

- Stworzenie centrum ekologicznego (demonstratorium)
- Prowadzenie kampanii edukacyjnych w lokalnych mediach promujących zrównoważony rozwój,
- Działania zwiększające wiedzę mieszkańców o możliwościach wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz podnoszące świadomość ekologiczną,
- Organizowanie akcji proekologicznych wśród uczniów i rodziców.

4.4. Sprawny system gospodarowania odpadami

- Działania na rzecz efektywnej gospodarki odpadami na terenie miasta
- Utworzenie PSZOK
- Stworzenie programu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- Promocja selektywnej zbiórki odpadów,
- Zwiększenie poziomu recyklingu,
- Edukacja uczniów w zakresie segregacji odpadów,
- Utworzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów.

Ochrona zdrowia

Cel strategiczny 5: Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej wszystkim mieszkańcom miasta.

Cele operacyjne:

5.1. Wspieranie działalności istniejących na terenie miasta placówek służby zdrowia.

- Działania na rzecz zwiększenia dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej opieki ambulatoryjnej,
- Rozwój opieki długoterminowej w stopniu zabezpieczającym potrzeby mieszkańców miasta,
- Zapewnienie opieki oraz specjalistycznych usług medycznych dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- Uwzględnienie potrzeb placówek służby zdrowia w planach rozwoju i modernizacji systemu infrastruktury – modernizacja szpitala
- Rozwój ratownictwa medycznego.

5.2. Wspieranie przez miasto profilaktyki i promocji zdrowia.

- Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień.
- Realizowanie programów edukacyjnych w zakresie ochrony zdrowia w placówkach oświatowych,
- Stworzenie programu działań profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

III. NAWIĄZANIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH WYŻSZEGO RZĘDU

EUROPA 2020

Strategia Europa 2020 to długookresowy program rozwoju społeczno – gospodarczego Unii Europejskiej. Strategia ma pomóc w zintegrowaniu działań państw członkowskich, we wspólnym wychodzeniu z kryzysu oraz w stworzeniu warunków dla zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostowi.

Komisja Europejska wyznaczyła 5 celów nadrzędnych, które są niezbędne do monitorowania stopnia realizacji programu:

- Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%.
- Na inwestycję w badania i rozwój należy przeznaczać 3% PKB UE.
- Należy osiągnąć cele „20/20/20” w zakresie klimatu i energii (ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 30%).
- Liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie.
- Liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 milionów osób.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Miasta Pionki na lata 2016-2022 są zgodne z celami nadrzędnymi określonymi w Strategii Europa 2020. Wyznaczone cele strategiczne i operacyjne obejmują projekty, które wpisują się w inicjatywy nadrzędne dokumentu unijnego: inteligentny wzrost gospodarczy, trwały wzrost gospodarczy oraz wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Dokument ten jest aktualizacją Strategii Rozwoju Kraju 2007 – 2015. Powstał w wyniku potrzeby dostosowania dokumentu do nowych uwarunkowań społeczno – gospodarczych. Nowoczesna polityka rozwoju powinna zagwarantować wzrost poziomu życia i wzmocnienie potencjału gospodarczego oraz możliwości jego wykorzystania.

Głównym celem strategii jest: „wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności”.

W dokumencie wyznaczone są następujące obszary strategiczne oraz cele:

- Sprawne i efektywne państwo:
 - Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem;
 - Zapewnienie środków na działania rozwojowe;
 - Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela;
- Konkurencyjna gospodarka:
 - Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej;
 - Wzrost wydajności gospodarki;
 - Zwiększenie innowacyjności gospodarki;
 - Rozwój kapitału ludzkiego;
 - Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych;
 - Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko;
 - Zwiększenie efektywności transportu;
- Spójność społeczna i terytorialna:
 - Integracja społeczna;
 - Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych;
 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Część działań wyznaczonych w obszarach strategicznych Strategii Rozwoju Kraju 2020 znajduje swoje odzwierciedlenie w określonych w Strategii Rozwoju Miasta Pionki celach strategicznych, operacyjnych oraz kierunkach działań, w szczególności w ramach obszarów: środowisko, przestrzeń i infrastruktura, społeczeństwo, gospodarka, turystyka i rekreacja.

Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe

Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe to dokument powstały w odpowiedzi na zmiany, które nastąpiły po okresie transformacji ustrojowej. Dokument ten stanowić ma nową busolę rozwoju, opartą na modelu polaryzacyjno – dyfuzyjnym.

Do roku 2030 osiągnięte powinny zostać następujące cele:

- Wzrost i konkurencyjność;
- Sytuacja demograficzna;
- Wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy;

- Odpowiedni potencjał infrastruktury;
- Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne;
- Gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego;
- Solidarność i spójność regionalna;
- Poprawa spójności społecznej;
- Sprawne państwo;
- Wzrost kapitału społecznego Polski.

Określono także wskaźniki, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie wyznaczonych celów:

- Stworzenie warunków dla szybkiego wzrostu inwestycji;
- Wzrost aktywności zawodowej i mobilność Polaków;
- Rozwój produktywności i innowacyjności;
- Efektywna dyfuzja w wymiarze regionalnym i społecznym;
- Wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

Cele określone w Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2016-2022 są spójne z celami wyznaczonymi w omawianym dokumencie. Ponadto realizując strategiczne działania dąży się do stworzenia tożsamości lokalnej, czyli solidarności i spójności mieszkańców z obszarem zamieszkania.

Krajowa Polityka Miejska

Dokument określa planowane działania administracji rządowej, w zakresie polityki miejskiej. Określa on, w jaki sposób poszczególne polityki powinny być dopasowywane do potrzeb miast. Najważniejszym celem jest zapewnienie podstaw zrównoważonego rozwoju, tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców miast.

Określone zostały także następujące cele szczegółowe. Dzięki nim miasta mają być:

- Konkurencyjne – Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia;
- Silne - Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmocnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu,
- Spójne -Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich,

- Zwarte i zrównoważone - Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji,
- Sprawne - Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych.

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Pionki na lata 2016-2022 jest zgodna z celami wyznaczonymi w Krajowej Polityce Miejskiej. Miasto Pionki ma stać się konkurencyjnym, silnym oraz spójnym ośrodkiem. Zapewnią to w szczególności planowane działania rewitalizacyjne, które nie tylko wyprowadzą obszary zdegradowane z sytuacji kryzysowej, ale poprzez efekt synergii będą pozytywnie oddziaływać na pozostałe tereny miasta.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

Strategia ta to dokument, który określa kształt przyszłego rozwoju, oparty o długookresowe procesy rozwojowe w regionie. Hasłem przewodnim dokumentu jest „Innowacyjne Mazowsze”. Realizacja założeń Strategii ma uwarunkować rozwój i modernizację gospodarki regionu oraz poprawę warunków i jakości życia mieszkańców. Nadrzędnym celem Strategii jest „spójność terytorialna, rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie”.

Celem priorytetowym jest „Przemysł i produkcja - rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno – spożywczym”.

Określone również zostały następujące cele strategiczne:

- Gospodarka – wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii;
- Przestrzeń i transport – poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego;
- Społeczeństwo – poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do stworzenia nowoczesnej gospodarki;
- Środowisko i energetyka – zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska;

- Kultura i dziedzictwo – wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia.

Określone w Strategii cele charakteryzują się spójnością z celami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Zdefiniowane kierunki działań przewidują poprawę jakości życia, poprawę spójności terytorialnej regionu oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego to dokument, powstały na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. Innowacyjne Mazowsze oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego. Głównym celem dokumentu jest: „inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy”.

Ponadto określone zostały cele strategiczne, wspierające rozwój inteligentny, zrównoważony:

- Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji;
- Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
- Wzmacnianie konkurencyjnych małych i średnich przedsiębiorstw;
- Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach;
- Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem;
- Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami;
- Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej;
- Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników;
- Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją;
- Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Miasto Pionki na lata 2016-2022 są zgodne z celami określonymi w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2014 –

2020. Kierunki działań określone w niniejszym dokumencie przewidują zadania w obszarze społeczeństwo, przestrzeń i infrastruktura, gospodarka i turystyka, środowisko oraz ochrona zdrowia. Ich wykonanie wiąże się z realizacją celu głównego RPO Województwa Mazowieckiego.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Radomskiego do roku 2020

Strategia jest podstawowym instrumentem długookresowej i kompleksowej polityki rozwoju powiatu radomskiego. Podstawowym pytaniem, na jakie odpowiada Strategia jest: „Co powinniśmy zrobić, aby jak najlepiej zaspokajać zbiorowe potrzeby mieszkańców powiatu radomskiego?”

Misja rozwoju brzmi: „Powiat radomski to obszar zrównoważonego rozwoju, zapewniający stałą poprawę jakości życia mieszkańców, chroniący zasoby środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, wspierający dalszy rozwój funkcji osadniczej, gospodarczej i turystyczno – rekreacyjnej”.

Określone zostały także dwa cele strategiczne oraz cele operacyjne:

- Wzrost konkurencyjności gospodarki, zatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców:
 - Likwidacja niedoborów w sferze infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska przyrodniczego;
 - Poprawa efektywności i specjalizacja sektora rolnego;
 - Rozwój aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu;
 - Rozwój infrastruktury turystycznej;
 - Promocja walorów i zasobów oraz rozwój współpracy międzynarodowej powiatu;
- Rozwój usług społecznych oraz tworzenie społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego:
 - Podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności praktycznych mieszkańców;
 - Poprawa stanu zdrowia mieszkańców oraz opieki społecznej;
 - Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego;
 - Wspieranie działań na rzecz integracji i aktywizacji prospołecznej mieszkańców;
 - Edukacja ekologiczna i promocja proekologicznego stylu życia mieszkańców;

- Upowszechnienie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Cele oraz kierunki działań zaplanowane w Strategii Rozwoju Miasta Pionki wpisują się w cele określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Radomskiego. Dąży się do aktywizacji zawodowej mieszkańców, wzrostu umiejętności praktycznych mieszkańców, poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także odnowienia infrastruktury społecznej.

IV. FINANSOWANIE STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Miasto Pionki na lata 2016 – 2022 to dokument strategiczny, który stanowi podstawę do opracowywania bardziej szczegółowych planów oraz projektów, poprawiających jakość życia mieszkańców. Finansowanie inwestycji, które będą realizowane w celu wdrożenia zaplanowanych w Strategii kierunków rozwoju, uzależnione będzie od sytuacji finansowej gminy. Inwestycje realizowane będą ze środków zabezpieczonych w budżecie, a także środków krajowych oraz funduszy strukturalnych UE. Perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020 stwarza możliwość pozyskania funduszy na dalszy rozwój i podniesienie jakości życia mieszkańców. Środki na realizację zadań pozyskać będzie można z następujących źródeł:

- budżet miasta Pionki;
- budżet powiatu radomskiego;
- budżet województwa mazowieckiego;
- budżet państwa;
- środki pozostałych partnerów lokalnych i instytucji zaangażowanych w realizację Strategii;
- środki Unii Europejskiej (w ramach polityki strukturalnej i polityki spójności);
- środki krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych;
- środki prywatne (w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego);
- środki własne sponsorów, dzierżawców obiektów, firm itp.
- inne źródła.

V. WDRAŻANIE I MONITORING

Strategia Rozwoju Gminy Miasto Pionki na lata 2016 – 2022 jest dokumentem zawierającym diagnozę stanu istniejącego, cele strategiczne oraz operacyjne, a także kierunki działań. Dokument nie ogranicza się w swych założeniach wyłącznie do zadań leżących w kompetencjach ustawowych gminy miejskiej Pionki, ale angażuje i inicjuje działania realizowane w ramach szerokich partnerstw lokalnych i subregionalnych. W procesie realizacji założeń dokumentu ważna jest ocena uzyskanych efektów społeczno - gospodarczych, a także zmian w zakresie infrastruktury, gospodarki oraz środowiska naturalnego.

Za wdrażanie oraz monitorowanie założeń Strategii odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta Pionki, który powoła zespół zadaniowy, tj. Zespół ds. Wdrażania Strategii. Członkami tego Zespołu będą przedstawiciele władz samorządowych, środowisk gospodarczych, społecznych, a także organizacji pozarządowych. Zespół ds. Wdrażania Strategii będzie odpowiedzialny także za prowadzenie systematycznego monitoringu. Ponadto zadaniem zespołu będzie coroczne opracowywanie specjalnego raportu z przebiegu realizacji zadań wyszczególnionych w Strategii. Strategia Rozwoju Gminy Miasto Pionki na lata 2016 – 2022 jest dokumentem otwartym. Założenia określone w dokumencie mogą być modyfikowane, w zależności od występujących problemów oraz potrzeb społeczeństwa.

Monitoring polega na systematycznym gromadzeniu danych dotyczących realizacji założeń Strategii, analizowaniu ich, a także porównywaniu otrzymanych danych z danymi zakładanymi (np. w ściśle określonym okresie, roku bazowym). Dane te służą do oceny skuteczności i efektywności realizacji założeń Strategii. Proces monitoringu odbywać się będzie na podstawie danych przekazanych przez odpowiednie jednostki. Opierał się on będzie na zestawie wskaźników określających osiągnięcie założeń Strategii. Dzięki wskaźnikom możliwe będzie zaobserwowanie uzyskanych postępów. Monitoring umożliwi ocenę stopnia realizacji zadań Strategii. Proces monitoringu podzielony zostanie na 3 etapy:

- kontrola wstępna – określenie wskaźników realizowanych zadań,
- monitoring sterujący – ocena dotychczasowych rezultatów wdrażania dokumentu,
- kontrola końcowa – określenie stopnia osiągnięcia zakładanych celów.

W celu ułatwienia nadzoru i kontroli nad realizacją Strategii Rozwoju Gminy Miasto Pionki na lata 2016-2022 dla każdego celu operacyjnego opracowano zestaw kilku obiektywnych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy w realizacji postanowień Strategii. Proponowany wykaz wskaźników monitoringu znajduje się w poniższej tabeli, jednak warto

podkreślić, iż wykaz ten nie stanowi katalogu zamkniętego i może być dowolnie modyfikowany.

Tabela 28 Wskaźniki monitoringu

Cel strategiczny 1:Zadbana przestrzeń i nowoczesna infrastruktura komunalna

1.1 Rozwój infrastruktury technicznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

- Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjno-wodociągowej;
- Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków;
- Liczba zmodernizowanych ujęć wody;
- Liczba zrealizowanych działań inwestycyjnych;
- Długość wybudowanej bądź zmodernizowanej sieci ciepłowniczej.

1.2.Poprawa warunków komunikacyjnych, rozbudowa i modernizacja układu drogowego

- Długość wybudowanych, utwardzonych bądź zmodernizowanych dróg;
- Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego;
- Liczba oznakowanych przejść dla pieszych;
- Liczba wybudowanych punktów sygnalizacji świetlnej;
- Długość wybudowanych bądź wyremontowanych chodników;
- Liczba wybudowanych lub rozbudowanych parkingów;
- Liczba zewidencjonowanych dróg i oznaczeń drogowych;
- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych;
- Liczba wprowadzonych rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie osób dotkniętych niepełnosprawnością.

1.3.Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

- Powierzchnia terenów przemysłowych i poprzemysłowych objętych rewitalizacją;
- Powierzchnia osiedli położonych w granicach ochrony konserwatorskiej objętych rewitalizacją;
- Spadek wskaźnika liczby osób bezrobotnych;
- Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej;
- Powierzchnia zrewitalizowanych części wspólnych osiedli mieszkaniowych;
- Powierzchnia zrewitalizowanych i zagospodarowanych obszarów zieleni miejskiej.

1.4.Dbalność o czystość i estetykę przestrzeni publicznych

- Liczba zamontowanych koszy na śmieci;
- Liczba wybudowanych bądź zmodernizowanych toalet publicznych;
- Powierzchnia zagospodarowanych przestrzeni publicznych;

- Liczba uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.5. Rozwój nowoczesnego mieszkalnictwa

- Powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- Liczba wybudowanych budynków mieszkalnych wielorodzinnych;
- Liczba zmodernizowanych budynków mieszkalnych;
- Liczba wybudowanych bądź rozbudowanych mieszkań socjalnych i komunalnych;
- Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 2: Innowacyjna, zróżnicowana gospodarka oparta na lokalnej przedsiębiorczości

2.1. Wsparcie innowacyjnych działań na rzecz rozwoju gospodarki

- Liczba działań wspierających przedsiębiorców;
- Liczba stworzonych inkubatorów przedsiębiorczości;
- Wartość pozyskanych środków zewnętrznych;
- Powierzchnia terenów wchodzących w skład Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

2.2 Promocja przedsiębiorczości, w tym samozatrudnienia, jako satysfakcjonującej formy rozwoju zawodowego

- Liczba zorganizowanych praktyk zawodowych;
- Liczba zmodyfikowanych programów nauczania dostosowanych do lokalnego rynku pracy;
- Wysokość środków przeznaczonych na szkolenia i kursy zawodowe dla dorosłych;
- Liczba zrealizowanych programów szkoleniowych dla potencjalnych przedsiębiorców i dla nowych przedsiębiorców;
- Liczba utworzonych ośrodków wspierania przedsiębiorczości;
- Liczba zorganizowanych spotkań doradczych;
- Liczba zorganizowanych akcji promujących przedsiębiorczość wśród młodzieży.

2.3 Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki z zachowaniem zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego

- Powierzchnia uzbrojonych działek inwestycyjnych;
- Liczba bezkolizyjnych przejść komunikacyjnych dla pieszych;
- Liczba utworzonych baz danych na temat oferowanych na terenie miasta obszarów inwestycyjnych.

2.4. Promocja gospodarcza Pionek – aktywne pozyskiwanie inwestorów

- Liczba targów i forów gospodarczych, w których miasto wzięło udział;
- Liczba akcji promujących atuty i wizerunek miasta;
- Liczba akcji promujących Specjalną Strefę Ekonomiczną;
- Liczba działań promujących gospodarczo miasto;
- Liczba i nakład przygotowanych materiałów promocyjnych.

2.2 Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta

- Powierzchnia zagospodarowanych i uporządkowanych terenów rekreacyjnych;
- Liczba działań służących poprawie architektury zieleni;
- Liczba obiektów agroturystycznych;
- Długość ścieżek rowerowych;
- Liczba akcji promujących miasto pod względem turystycznym;
- Liczba zagospodarowanych atrakcji turystycznych;
- Liczba zorganizowanych imprez sportowych, kulturalnych i artystycznych.

Cel strategiczny 3: Wykształcone społeczeństwo, ukierunkowane na rozwój osobisty i współpracę

3.1. Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych na szczeblu przedszkolnym, podstawowym, gimnazjalnym oraz kształcenia ustawicznego

- Liczba lokali przeznaczonych na cele edukacyjne;
- Liczba zmodernizowanych i wyposażonych placówek oświatowych;
- Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych;
- Liczba komputerów z dostępem do Internetu w placówkach oświatowych;
- Liczba klas profilowanych;
- Liczba zorganizowanych kursów z zakresu technologii informacyjnej i znajomości języków obcych
- Liczba działań podnoszących kwalifikacje pracowników oświaty;
- Liczba działań wspierających kluby sportowe oraz organizacje pozarządowe działających przy szkołach.

3.2. Tworzenie warunków dla rozwoju sportu, kultury i rekreacji

- Liczba wybudowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- Liczba utworzonych i zmodernizowanych placów zabaw na osiedlach;
- Wysokość środków przeznaczonych na rozwój i wspieranie sportu;
- Liczba akcji wspierających sport i rekreację wśród uczniów;

- Liczba zrewitalizowanych oraz wybudowanych obiektów społeczno-kulturalnych;
- Liczba akcji promujących lokalny dorobek kultury.

3.3. Zaangażowanie osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w aktywny rozwój miasta

- Wysokość środków przeznaczonych na pomoc społeczną;
- Liczba opracowanych programów działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Liczba rodzin objętych pomocą społeczną;
- Liczba osób starszych, którym zapewniono opiekę;
- Liczba akcji promujących aktywność kobiet w życiu zawodowym i społecznym.

3.4. Poprawa warunków bytowych rodzin, zapewnienie właściwego dostępu do usług publicznych

- Liczba osób uzależnionych objętych wsparciem;
- Liczba nowo wybudowanych mieszkań;
- Liczba utworzonych miejsc w żłobkach, przedszkolach i szkołach;
- Liczba podjętych działań zmierzających do cyfryzacji urzędów.

3.5. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i integracji społecznej

- Liczba rozbudowanych baz i wyposażonych jednostek służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego;
- Wysokość środków przeznaczonych na wyposażenie jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne
- Wykrywalność przestępstw;
- Liczba zainstalowanych kamer monitoringu miejskiego;
- Liczba zrealizowanych projektów dotyczących poprawy bezpieczeństwa.

Cel strategiczny 4: Skuteczna ochrona i świadome korzystanie z zasobów środowiska naturalnego

4.1 Efektywna gospodarka wodno-ściekowa

- Odsetek ludności korzystającej z systemu kanalizacji w ogóle ludności miasta;
- Liczba programów uświadamiających społeczeństwo w ramach racjonalnego gospodarowania zasobami wody pitnej;
- Liczba działań promujących inwestycje ekologiczne;
- Długość zmodernizowanego systemu melioracyjnego.

4.2. Wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i redukcja emisji – przejście na gospodarkę niskoemisyjną

- Liczba zamontowanych urządzeń wykorzystujących OZE w budynkach użyteczności publicznej;
- Liczba obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono termomodernizację;
- Wartość wskaźników monitorujących jakość powietrza;
- Liczba działań informacyjnych zmierzających do ograniczania niskiej emisji.

4.3. Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców, zwiększenie dostępności do informacji o środowisku

- Liczba akcji promujących rozwój zrównoważony;
- Liczba działań zwiększających wiedzę mieszkańców o możliwościach wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz podnoszących świadomość ekologiczną
- Liczba zorganizowanych akcji proekologicznych wśród uczniów i rodziców.

4.4. Sprawny system gospodarowania odpadami

- Liczba gospodarstw domowych prowadzących selektywną zbiórkę odpadów;
- Udział odpadów poddanych recyklingowi w ogólnej liczbie zebranych odpadów;
- Liczba działań edukacyjnych uczniów w zakresie segregacji odpadów;
- Liczba punktów selektywnej zbiórki odpadów;
- Liczba akcji promujących recykling.

Cel strategiczny 5: Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej wszystkim mieszkańcom miasta.

5.1. Wspieranie działalności istniejących na terenie miasta placówek służby zdrowia.

- Wysokość środków przeznaczonych na zadania z zakresu ochrony zdrowia;
- Liczba specjalistów w ramach NFZ;
- Liczba placówek opieki zdrowotnej;
- Liczba placówek opieki długoterminowej;
- Dostępność do podstawowej i specjalistycznej opieki lekarskiej.

5.2. Wspieranie przez miasto profilaktyki i promocji zdrowia.

- Liczba opracowanych Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień;

- Liczba przeprowadzonych akcji promujących zdrowy styl życia;
- Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych.

Źródło: opracowanie własne

Spis rysunków

Rysunek 1 Użytkowanie terenu w Pionkach	4
Rysunek 2 Pionkowski Park Przemysłowy “Pronit”	45
Rysunek 3 Tereny inwestycyjne w obrębie Pionkowskiego Parku Przemysłowego	46
Rysunek 4 Tereny inwestycyjne w mieście Pionki	46

Spis tabel

Tabela 1 Struktura gruntów w Pionkach w 2014 r.	2
Tabela 2 Zasoby mieszkaniowe w Pionkach w latach 2009-2014.....	5
Tabela 3 Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki dla Pionek na tle powiatu,	6
Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe według własności w Pionkach w latach 2006-2007	6
Tabela 5 Wyposażenie mieszkań w podstawowe media.....	7
Tabela 6 Stan prawny gruntów w mieście Pionki	10
Tabela 7 Zabytki nieruchome w wojewódzkim rejestrze zabytków.	13
Tabela 8 Zabytki nieruchome w wojewódzkiej ewidencji zabytków.	13
Tabela 9 Wykaz zabytków w gminnej ewidencji zabytków	17
Tabela 10 Pomniki przyrody w mieście Pionki	27
Tabela 11 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Pionkach	36
Tabela 12 Sieć gazowa w Pionkach	38
Tabela 13 Wykaz zrealizowanych projektów infrastrukturalnych zaplanowanych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2005 - 2013.....	43
Tabela 14 Wielkość zatrudnienia w latach 2009-2014	48
Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2010 - 2014.....	49
Tabela 16 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007, zarejestrowane w Pionkach w latach 2010-2014	51
Tabela 17 Podmioty gospodarcze zarejestrowane w Pionkach w latach 2010-2014.....	52
Tabela 18. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych	54
Tabela 19 Bezrobotni w Pionkach w latach 2010 - 2014.....	56
Tabela 20 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności	57
Tabela 21 Liczba mieszkańców Pionek według płci w latach 2009 - 2014.....	57
Tabela 22 Ruch naturalny według płci w Pionkach w latach 2009 - 2014	58
Tabela 23 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w latach 2009-2014	59
Tabela 24 Liczba ludności wg grup wieku w latach 2010-2014.....	60

Tabela 25 Liczba ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz płci w latach 2010-2014 (faktycznie miejsce zamieszkania).....	62
Tabela 26 Wskaźnik obciążenia demograficznego w Pionkach w latach 2010-2014.....	63
Tabela 27 Organizacje pozarządowe w Pionkach.....	64
Tabela 28 Wskaźniki monitoringu	89
Spis wykresów	
Wykres 1 Struktura gruntów w Pionkach w 2014 roku.	3
Wykres 2 Układ komunikacyjny Pionek na tle całego kraju	9
Wykres 3 Struktura gruntów w Pionkach	11
Wykres 4 Sieć wodociągowa w Pionkach wraz z liczbą użytkowników.....	35
Wykres 5 Sieć kanalizacyjna w Pionkach wraz z liczbą użytkowników	36
Wykres 6 Struktura pracujących wg płci w latach 2009 - 2014.....	48
Wykres 7. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON.....	49
Wykres 8. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007.....	51
Wykres 9. Struktura podmiotów gospodarczych w Pionkach w 2014 roku	53
Wykres 10. Liczba nowych podmiotów gospodarki narodowej	54
Wykres 11. Podmioty wg klas wielkości	55
Wykres 12. Podmioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych.....	56
Wykres 13 Przyrost naturalny w Pionkach w latach 2009-2014	59
Wykres 14 Ludność Pionek wg wieku i płci w 2014 roku.....	61